

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Uniwersytet Rzeszowski

Data przeprowadzenia wizytacji: 30.11-01.12.2021 r.

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	10
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	15
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	19
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	23
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	25
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	28
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	30
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	34
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	35
5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	38

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Sławomir Kaczorowski, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Marta Kierska-Witczak – ekspert PKA
2. dr hab. Katarzyna Rajs – ekspert PKA
3. prof. dr hab. Teresa Adamowicz-Kaszuba - ekspert PKA
4. Marta Kożewnikow – ekspert PKA student
5. Andżelika Jabłońska-Macowicz – ekspert PKA ds. pracodawców
6. Małgorzata Zdunek – sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej prowadzonym na Uniwersytecie Rzeszowskim została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2021/2022. Ze względu na zaistniałą sytuację epidemiczną, wizytacja została przeprowadzona w formie zdalnej, zgodnie z uchwałą nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej.

Polska Komisja Akredytacyjna po raz czwarty oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku. Poprzednio dokonano oceny w roku akademickim 2015/2016, przyznając ocenę pozytywną. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nie sformułowało w uzasadnieniu wymienionej uchwały zaleceń o charakterze naprawczym.

Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji o programie studiów, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto przeprowadzono hospitacje zajęć dydaktycznych, dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodniczący zespołu oceniającego oraz współpracujący z nim eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	sztuki muzyczne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów, 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	180 godz., 8 pkt ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	rytmika w edukacji przedszkolnej i szkolnej, muzyka estradowa, muzyk kościelny	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	60	---
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	2235	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	91	---
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	92	---
Liczba punktów uchwalonym przez Senat Uczelni ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	54	---

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Nazwa kierunku studiów	edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{4,5}	sztuki muzyczne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry, 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	90 godz., 6 pkt ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	edukacja tańca, muzyka w mediach, prowadzenie zespołów muzycznych	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	42	---
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁶	930	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	63	---
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	61	---
Liczba punktów uchwalonym przez Senat Uczelni ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	41	---

⁴ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁵ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁶ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁷ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione

⁷ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Misja i strategia Uniwersytetu Rzeszowskiego oparta jest na założeniach, iż wizytowana Jednostka pełni funkcję kulturotwórczą oraz przedsiębiorczą i stanowi zarazem nowoczesny ośrodek akademicki. Uczelnia w oparciu o wysoko wykwalifikowaną kadrę oraz zaplecze artystyczno-naukowe zapewnia swoim słuchaczom optymalne warunki studiowania. Warto odnotować, iż w 2015 roku Uniwersytet Rzeszowski otrzymał Złote Godło w kategorii QI SERVICES w ramach realizacji programów unijnych. Położenie geograficzne Jednostki sprawia, że pełni ona istotną rolę w procesie edukacji transgranicznej, w tym międzykulturowej. Zgodnie z nową strukturą Uczelni, obowiązującą od 1 października 2019 r., Instytut Muzyki który odpowiada za oceniany kierunek studiów, funkcjonuje w ramach Kolegium Nauk Humanistycznych. Koncepcja i cele kształcenia studiów są w pełni zgodne zarówno z misją jak i Strategią Rozwoju Uniwersytetu Rzeszowskiego, zatwierdzoną przez Senat w dniu 25 marca 2021, poprzez przyjęcie takich priorytetów jak: dążenie do prawdy, ochrona wolności. poszanowanie tożsamości historyczno-kulturowej regionów. Instytut Muzyki kieruje się trzema podstawowymi założeniami. Dotyczą one przede wszystkim działalności: edukacyjnej, naukowej oraz kulturotwórczej. Instytut Muzyki kształci przyszłych nauczycieli do prowadzenia zajęć ogólnomuzycznych, w tym muzyczno-ruchowych w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych; dyrygentów zespołów wokalnych, instrumentalnych oraz wokально-instrumentalnych, a także animatorów życia muzycznego ze szczególnym uwzględnieniem działalności w mediach. Należy więc stwierdzić, iż koncepcja i cele kształcenia w pełni mieszczą się w dyscyplinie sztuki muzyczne, do której kierunek został przyporządkowany. Ogólnoakademicki profil studiów potwierdzają przewidziane w koncepcji kształcenia kompetencje badawcze studentów, a także działalność artystyczno-naukowa nauczycieli akademickich, której zakres jest ściśle związany z dyscypliną sztuki muzyczne. Warto odnotować, iż Instytut Muzyki w wyniku przeprowadzonej parametryzacji w 2017 r. otrzymał kategorię naukową B, natomiast w 2020 r. uzyskał prawa do nadawania stopnia doktora sztuki. Dokonania kadry są różnorodne i obejmują: recitale solowe i kameralne, dyrygowanie koncertami z repertuarem symfonicznym, chóralnym i wokально-instrumentalnym, prawykonania własnych kompozycji, monografie i artykuły w czasopismach naukowych, udział w konferencjach, a także wydawnictwa płytowe. Wiodącym tematem badawczym jest *Problematyka interpretacyjna w utworach wokalnych, instrumentalnych i wokально-instrumentalnych*, choć podejmowane są również inne tematy związane głównie z edukacją muzyczną, a ponadto z budową instrumentów, analizą utworów, czy twórczością współczesnych kompozytorów. Instytut Muzyki przypisuje szczególną rolę interesariuszom zewnętrznym, których opinie mają istotny wpływ na kształtowanie koncepcji i celów kształcenia. Profil wszystkich instytucji, z którymi Instytut Muzyki współpracuje, odpowiada specyfice kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Rozeznanie potrzeb rynku pracy oraz oczekiwań otoczenia społecznego doprowadziło do weryfikacji dotychczas obowiązujących specjalności. Do końca roku akademickiego 2016/2017 obowiązywały tożsame specjalności na studiach I i II stopnia. Były one następujące: *muzyka estradowa, muzyka chóralna, rytmika w edukacji przedszkolnej i szkolnej*. Zgodnie z sugestią interesariuszy zewnętrznych od roku akademickiego 2017/2018 rozpoczął się nowy cykl kształcenia, który zakłada poszerzenie oferty o nowe specjalności, a jednocześnie odrębne dla każdego poziomu studiów. Na studiach I stopnia studenci mogą wybrać następujące specjalności (tzw. ścieżki kształcenia): *muzyka estradowa, rytmika w edukacji przedszkolnej i szkolnej, muzyk kościelny*, natomiast na studiach II stopnia obowiązują odmienne trzy ścieżki kształcenia: *muzyka w mediach, prowadzenie zespołów muzycznych, edukacja tańca*.

W ramach studiów I stopnia wykaz kierunkowych efektów uczenia się obejmuje: 14 z zakresu wiedzy, 23 z zakresu umiejętności oraz 11 z zakresu kompetencji społecznych. Są one zgodne z 6 poziomem

Polskiej Ramy Kwalifikacji, a ich przyporządkowanie do odpowiednich kategorii (wiedzy umiejętności i kompetencji społecznych) jest również prawidłowe. Efekty uczenia się odzwierciedlają aktualny stan wiedzy w dyscyplinie sztuki muzyczne, do której kierunek został przyporządkowany. Uwzględniają również kompetencje badawcze (np. K_W06, K_U07, według symbolów efektów kierunkowych). W wykazie brak efektu uczenia się dotyczącego umiejętności komunikowania się w języku obcym na poziomie B2, niemniej jednak w sylabusie dot. języka angielskiego znajduje się właściwe doprecyzowanie w tym zakresie. W ramach studiów II stopnia wykaz kierunkowych efektów uczenia się obejmuje: 15 z zakresu wiedzy, 21 z zakresu umiejętności oraz 9 z zakresu kompetencji społecznych. Uwzględniają one kompetencje badawcze (np. K_U13, K_U16 według symbolów efektów kierunkowych), a także umiejętność komunikowania się w języku obcym na poziomie B2+.

Zastrzeżenie stanowi jednak fakt, w jakim zakresie studia II stopnia stanowią kontynuację studiów I stopnia, skoro program uwzględnia odrębne specjalności dla każdego poziomu studiów. Szczegółowa analiza kierunkowych efektów uczenia się potwierdza, iż w wielu przypadkach zostały one źle sformułowane w odniesieniu do studiów II stopnia, bowiem brak istotnej różnicy w zakresie stopnia opanowania wiedzy czy umiejętności w porównaniu do studiów licencjackich (np. studia II stopnia, K_W10: *orientuje się w problematyce dotyczącej stosowanych w muzyce technologii i rozumie rozwój technologiczny związany z kierunkiem studiów*, K_W13: *posiada wiedzę z zakresu warsztatu pracy muzyka*, K_U02: *dysponuje umiejętnością wyrażania własnych projektów artystycznych*). W wykazie efektów uczenia się można również odnaleźć takie, które są tożsame zarówno na studiach I jak i II stopnia, mają nawet identyczną symbolikę (dotyczy K_W01 oraz K_W02). W zakresie umiejętności efekt, oznaczony jako KU_06 na studiach II stopnia jest identyczny z zapisem na studiach I stopnia pod symbolem KU_09: *jest przygotowany do prowadzenia zajęć w przedszkolach, szkolnych i pozaszkolnych placówkach oraz podejmowania różnych działań o charakterze edukacyjnym i artystycznym*. Biorąc pod uwagę powyższe wątpliwości zaleca się modyfikację kierunkowych efektów uczenia się na studiach II stopnia w taki sposób, aby odzwierciedlały one wyższy stopień zaawansowania wiedzy i umiejętności w porównaniu do studiów licencjackich. Ponadto zastrzeżenia budzi wspomniana wyżej specjalność *edukacja tańca*, prowadzona na studiach II stopnia. Nie jest możliwe rzetelne odniesienie efektów zapisanych w sylabusach zajęć dla tej specjalności w stosunku do efektów kierunkowych, bowiem przedmiotem kompetencji efektów kierunkowych jest muzyka, a nie taniec. W wykazie efektów uczenia się, zarówno w przypadku studiów I jak i II stopnia, nie uwzględniono efektów specyficznych realizowanych w ramach zajęć przypisanych wyłącznie do poszczególnych specjalności. W związku z powyższym zaleca się modyfikację i uzupełnienie wykazu efektów uczenia się na studiach I i II stopnia polegającą na wyróżnieniu efektów kierunkowych (wspólnych dla wszystkich specjalności) od efektów specyficznych (przyporządkowanych wyłącznie do poszczególnych ścieżek kształcenia). Generalnie koncepcja kształcenia nie zakłada wykorzystywania metod i technik kształcenia na odległość ze względu na specyfikę kierunku, w tym preferowaną zasadę prowadzenia zajęć specjalistycznych przy bezpośrednim udziale nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów. Są one realizowane w małych grupach lub w formie indywidualnej (w relacji mistrz-uczeń). Ze względu na pandemię w minionych dwóch latach akademickich, zgodnie z decyzją Rektora, zajęcia musiały być realizowane w trybie zdalnym lub hybrydowym. Aktualnie są one prowadzone w trybie stacjonarnym z wyjątkiem zajęć ogólnouczelnianych. Jak wspomniano wyżej przyjęta dla kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej koncepcja kształcenia zakłada przygotowanie wysoko wykwalifikowanych nauczycieli i jest ona zgodna z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. poz. 1450, z późn. zm.) i spełnia wymagania odnoszące się do ogólnych oraz szczegółowych efektów uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁸ - kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni, mieszczą się w dyscyplinie sztuki muzyczne, do której kierunku został przyporządkowany. Ogólnoakademicki profil studiów potwierdza przewidziane kompetencje badawcze dla studentów, a także działalność artystyczno-naukowa nauczycieli akademickich, której zakres jest ściśle związany z dyscypliną sztuki muzyczne. Wszelkie inicjatywy związane z wprowadzeniem nowych specjalności potwierdzają otwartość kierownictwa Instytutu Muzyki na nowe potrzeby i oczekiwania otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym zawodowego rynku pracy. Powołanie nowych specjalności doprowadziło do uzasadnionych zmian w zakresie programu studiów i wprowadzenie nowych zajęć w ramach tzw. ścieżek kształcenia, niemniej jednak nie dokonano koniecznych systemowych zmian w zakresie efektów uczenia się. Ponadto w zapisie efektów uczenia się nie uwzględniono wymogu zróżnicowania poziomu nabytych kompetencji w zakresie wiedzy i umiejętności na studiach II stopnia w porównaniu do studiów I stopnia. Koncepcja i cele kształcenia zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

O przyznaniu oceny kryterium spełnione częściowo zadecydowały następujące zastrzeżenia:

1. Brak właściwego zróżnicowania efektów uczenia się dla studiów I i II stopnia odzwierciedlającego poziom zaawansowania wiedzy i umiejętności na poszczególnych poziomach studiów. Niektóre efekty uczenia się dla studiów I stopnia powtarzają się dla studiów II stopnia.
2. W wykazie efektów uczenia się, zarówno w przypadku studiów I jak i II stopnia, nie uwzględniono efektów specyficznych realizowanych w ramach zajęć przypisanych wyłącznie do poszczególnych specjalności.
3. W wykazie efektów uczenia się dla studiów I stopnia brakuje efektu dotyczącego umiejętności komunikowania się w języku obcym na poziomie B2.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Zaleca się modyfikację efektów uczenia się na studiach II stopnia w taki sposób, aby odzwierciedlały one wyższy stopień zaawansowania wiedzy i umiejętności w porównaniu do studiów licencjackich.
2. Zaleca się modyfikację i uzupełnienie wykazu efektów uczenia się na studiach I i II stopnia polegającą na wyróżnieniu efektów kierunkowych (wspólnych dla wszystkich specjalności) od efektów specyficznych (przyporządkowanych wyłącznie do poszczególnych ścieżek kształcenia).
3. Zaleca się uzupełnienie wykazu efektów uczenia się dla studiów I stopnia o umiejętności komunikowania się w języku obcym na poziomie B2.
4. Wdrożenie skutecznych działań projakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych powyższej błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

⁸W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe przekazywane studentom mają charakter teoretyczno-praktyczny. Dzięki podbudowie zajęć teoretycznych (np. *historii muzyki, zasad muzyki, analizy dzieła muzycznego*) student może rozwijać umiejętności praktyczne: gra na instrumencie, dyrygowanie, śpiew, śpiew zespołowy, zespół instrumentalny. Studenci poszerzają także ogólną wiedzę humanistyczną na takich zajęciach jak *historia filozofii, kultura języka, historia kultury*. Treści programowe są w większości zgodne z założonymi kierunkowymi efektami uczenia się, choć niekiedy wykraczają poza jego ramy (np. praca nad repertuarem symfonicznym i kameralistyką orkiestrową – w przypadku czytania partytur). Niezbędnym jest także ponowne zrewidowanie treści programowych poszczególnych zajęć pod kątem dostosowania do podstawowego kierunku kształcenia, jakim jest kształcenie “wysoko wykwalifikowanych nauczycieli muzyki i animatorów życia muzycznego” (por. Raport samooceny). Kształcenie na wizytowanym kierunku, w założeniu przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela, obejmuje przygotowanie merytoryczne (grupa zajęć A) i przygotowanie pedagogiczne w skład którego wchodzi przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne (grupa zajęć B) i przygotowanie dydaktyczne, które z kolei zawiera podstawy dydaktyki i emisję głosu (grupa zajęć C) oraz przygotowanie dydaktyczne (metodyczne) do nauczania przedmiotu muzyka (grupa zajęć D). Zarówno jeśli chodzi o wymiar godzinowy, jak i odniesienia się do zalecanych efektów uczenia się i treści programowych program studiów dotyczący przygotowania pedagogicznego jest w pełni zgodny ze standardem kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela. Na podkreślenie zasługuje włączenie do zestawu efektów uczenia się oraz zakresu kształcenia z psychologii i pedagogiki treści odnoszących się do: inkluzji, integracji, sytuacji dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną, ze spectrum autyzmu, dzieci zaniedbanych i w kryzysie, zagadnień uzależnień. Dodatkowo studenci kierunku poszerzają swoje specyficznie kierunkowe kompetencje pedagogiczne na oferowanych im przez Uczelnię zajęciach z *psychologii muzyki* (45 godz.), *psychologii twórczości* (30 godz.) oraz *pedagogiki muzyki* (30 godz.).

Ze względu na to, iż nie ma wyszczególnionych efektów kierunkowych dla poszczególnych dodatkowych obieralnych ścieżek kształcenia (specjalności), trudno jest ocenić zgodność treści programowych z efektami charakterystycznymi dla właściwych im zajęć. Można stwierdzić, że są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i metodyką badań w dyscyplinie sztuki muzyczne a także z zakresem działalności artystycznej i naukowej kadry nauczycielskiej. Są formułowane precyzyjnie i specyficznie w odniesieniu do zajęć tworzących program studiów. Zauważa się jednak sytuacje niemal jednakowego brzmienia treści dla zajęć o różnych nazwach, przykładowo: *praktyka gry na instrumencie* (III/I st) i *instrument* II st. (I/II st - w przypadku organów); *specjalistyczna literatura fortepianowa* i *fortepian*. Zauważyć należy, że niejednokrotnie treści wykazywane w sylabusach dedykowanych dla różnych specjalności niczym się między sobą nie różnią (np. na studiach I stopnia: *akompaniament z grą a vista, solfeż, dyrygowanie*), sylabusy są różnicowane jedynie na poziomie dobieranej literatury dla zajęć, jakie odbywają się osobno dla grup studenckich w ramach każdej specjalności. Rekomenduje się uporządkowanie i rozróżnienie sylabusów także na poziomie treści programowych z dostosowaniem ich do wybieranych specjalności.

W programie studiów znajdują się zajęcia, których nazwy nie pokrywają się z zawartymi w sylabusach treściami programowymi. Przykładem tu jest *specjalistyczna literatura fortepianowa* (III/Ist), która funkcjonuje w siatce studiów I stopnia jako przedmiot podstawowy. Jej treści programowe, cele i zdefiniowane efekty (np. EK_01, EK_03, EK_05) wykraczają poza potrzeby specjalności i nie odnoszą się do im właściwego repertuaru oraz wskazują na to, że właściwą nazwą byłby “fortepian”, a nie “literatura”, przynależna studiom w zakresie instrumentalistyki, nie edukacji artystycznej w zakresie sztuki muzycznej. Dodatkowo, w kontekście skromnych wymogów zaliczenia zajęć posługiwanie się takimi sformułowaniami, jak “szeroka znajomość literatury pianistycznej”, czy “szeroki wachlarz

specjalistycznej literatury fortepianowej” jest nieprawidłowe. Podobnie mylące nieścisłości w nazewnictwie dotyczą zajęć: *literatura muzyczna*, będąca de facto “formami muzycznymi” (jej treści ogniskują się wokół elementów dzieła muzycznego, faktury dzieła muzycznego, zasad kształtowania dzieła muzycznego, omawiania poszczególnych form) czy praktyka gry na instrumencie, która jest tożsama z instrumentem i wspomnianą specjalistyczną literaturą fortepianową.

Zauważalny jest, w kilku przypadkach, brak odniesienia efektów uczenia się do wykazywanych w programie specjalności, np. na studiach I stopnia *czytanie partytur*, gdzie efekty EK_01, EK_03, EK_05, ani treści merytoryczne (np. praca nad kwartetami Haydna i Mozarta) nie dotyczą żadnej ze specjalności, jakie funkcjonują na tym poziomie studiów. Widoczny jest niekiedy brak korelacji między zajęciami (*czytanie partytur* na studiach II stopnia wykazuje treści wykraczające poza zakres kierunku, np. „realizacja partytur przeznaczonych na orkiestrę symfoniczną”, „muzyka graficzna i jej realizacja” – co nie ma odzwierciedlenia w literaturze przedmiotu. Niewiele też treści deklarowanych w *czytaniu partytur* dotyczy literatury chóralnej wymaganej na zajęciach *dyrygentura*). Wskazane byłoby lepsze dostosowanie treści programowych i literatury przedmiotu do specjalności oraz do poziomu studiów (np. *dyrygowanie*, *dyrygentura*, *czytanie partytur*, *praktyka gry na instrumencie* – II instrument). W przypadku tego ostatniego przedmiotu (organy) treści programowe studiów II stopnia są dosłownym powtórzeniem treści wykazanych na I stopniu, a wręcz na II stopniu następuje ich zawężenie (z pięciu do trzech).

Rozkład treści na poszczególnych zajęciach z reguły jest zgodny z założeniami programowymi, niekiedy jednak w sposób znaczący wykracza poza ramy efektów uczenia się i założonej sylwetki absolwenta. Tak jest w przypadku *literatury specjalistycznej* (studia II stopnia, specjalność *prowadzenie zespołów*) - na 15 jednostek treściowych ujętych w sylabusie – 6 dotyczy muzyki popularnej, piosenek i musicali. Nie jest to spójne z założeniami programowymi innych zajęć, jak *dyrygentura*, której ramy nie przewidują programów rozrywkowych, a wskazują na repertuar klasyki chóralnej.

W niektórych przypadkach rekomenduje się zaktualizować literaturę przedmiotową i wyposażać ją w bardziej aktualne pozycje bibliograficzne (*dyrygowanie*, *II instrument – akordeon*, *metodologia pracy naukowej*, *chorał gregoriański*), co sprawia, że konieczne jest odpowiednie zrewidowanie sylabusów.

W kilku wypadkach niezrozumiałe wydaje się określenie przedmiotowych wymagań wstępnych - co sprawia, że całość programu traci spójność. Przykładem są zajęcia *harmonia* (III i IV semestr studiów I stopnia, przedmiot obowiązkowy dla wszystkich) oraz *harmonia z akompaniamentem* – dla specjalności *muzyka kościelna* (V semestr studiów I stopnia), gdzie wstępne wymogi są takie same (i tak samo niskie: znajomość notacji muzycznej w kluczu wiolinowym i basowym, budowy trójdźwięków, triady harmonicznego). Na studiach II stopnia funkcjonują dwa zajęcia o tej samej nazwie (dane przywołane na podstawie sylabusów): *dyrygentura* na 3. i 4. semestrze (kod przedmiotu D Z3/EII), który jest kontynuacją zajęć *dyrygentura* na 1. i 2. semestrze (kod przedmiotu C1/EII). Wymogi wstępne w obu przypadkach są takie same i obejmują “umiejętności dyrygenckie na poziomie dyplomu licencjata edukacji artystycznej w zakresie sztuki muzycznej”. Sylabusy nie przewidują także na 2. i 4. semestrze II stopnia formy egzaminu końcowego z zespołem, formułują jedynie: “Egzamin komisyjny z akompaniamentem fortepianu, prezentowane utwory zgodne z programem nauczania przedmiotu”, co wymaga korekty. Zastrzeżenia budzi celowość wprowadzenia na studiach II stopnia nazwy “dyrygentura” - oznaczającej większe kompetencje niż “dyrygowanie” - dla innych niż prowadzenie zespołów ścieżek kształcenia. Korekty wymaga różnicowanie zajęć “dyrygowanie” (dla wszystkich specjalności) z przedmiotem “dyrygentura” (tylko dla specjalności prowadzenie zespołów).

Widać także nieporównywalność wymogów wstępnych między zajęciami: wymogiem progowym na zajęciach *historii muzyki z literaturą*, studia I stopnia jest “Zakres wiedzy średniej szkoły muzycznej. Ogólna znajomość podstawowej literatury muzycznej, biografii kompozytorów oraz pojęć i definicji związanych z historią muzyki...” podczas gdy takie zajęcia jak *fortepian*, *harmonia* (studia I stopnia) wymagają jedynie “znajomości notacji w kluczu wiolinowym i basowym, budowy trójdźwięków, triady harmonicznego”.

Sformułowania efektów przedmiotowych są z reguły prawidłowe, w niektórych wypadkach jednak uniemożliwiają obiektywną ich weryfikację, np. dla zajęć *praktyka gry na instrumencie* EK_01, EK_05

są sformułowane w sposób, który wskazuje na subiektywne uwarunkowanie oceny ("z satysfakcjonującą swobodą czyta nuty", "Posiada satysfakcjonującą orientację w zakresie bazowych zagadnień..."). EK_06 dla zajęć *czytanie partytur* na studiach II stopnia brzmi: student "jest przygotowany do prowadzenia zajęć w przedszkolnych, szkolnych i pozaszkolnych placówkach oraz prowadzenia zespołów muzycznych" - takie sformułowanie jest zbyt szerokie dla poprawnego zweryfikowania. Takie sformułowanie jest nieadekwatne dla wykazywanej literatury przedmiotowej, która wskazuje na klasyczną literaturę chóralną oraz kameralistykę i symfonię, a nie literaturę szkolną i przedszkolną. Studenci realizują naukę języka obcego w zakresie zgodnym z wymaganiami.

Program studiów w kontekście czasu trwania studiów i nakładu pracy studenta (liczba punktów ECTS) są poprawnie oszacowane, choć w niektórych sytuacjach nie w pełni uzasadnione. W precyzyjnie opracowanych sylabusach wyszczególnione są godziny kontaktowe – realizowane na zajęciach, godziny konsultacji z nauczycielem akademickim i zaliczeń, godziny poświęcone na przygotowanie studenta do zajęć i zaliczenia. Zdarzają się przypadki nieuzasadnionego przydziału liczby punktów ECTS - przeszacowanie lub niedoszacowanie pracy własnej studenta. Przykłady niejasności: *czytanie partytur* (studia I stopnia) – na 30 godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów przypada tylko 14 godz. przygotowania (co daje ok. 0,5 godz. pracy w tygodniu) - tym sposobem student uzyskuje 2 ECTS. Ta sama liczba godzin kontaktowych w przypadku zajęć *rytmika* przypada na 125 godz. przygotowania – co daje 7 ECTS - co można wytłumaczyć rangą zajęć. Zajęcia *kultura słowa* (studia II stopnia) na 15 godzin kontaktowych przewiduje aż 80 godz. przygotowania (średnio ok. 5 godz. pracy w tygodniu) co daje 4 ECTS. Wobec tych niejasności rekomenduje się właściwe oszacowanie nakładu pracy studenta i adekwatną do niego liczbę punktów ECTS.

Na studiach I i II stopnia liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie łącznie oraz dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Wyjątkiem mogą być przewidziane programem specjalności - np. *muzyka kościelna* (na studiach I stopnia), gdzie mało godzin gry na instrumencie (organy funkcjonują jako II instrument i ew. *praktyka gry* w wymiarze 30 godzin) oraz brak przewidzianej praktyki liturgicznej i końcowego egzaminu praktycznego w sytuacji liturgicznej w wyraźny sposób umniejsza generalne założenie specjalności, jakim powinna być umiejętność gry liturgicznej, co zostanie rozwinięte w kryterium 3.

Program studiów umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS, w liczbie wymaganej regulacjami prawnymi. Program obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie sztuki muzyczne, w wymaganym wymiarze 50% punktów ECTS, zgodnie z regulacjami reprezentowane są w programie także przedmioty humanistyczne. Program studiów przewiduje zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W roku akademickim 2021/2022 zajęcia prowadzone są w trybie stacjonarnym, z wyłączeniem zajęć ogólnouczelnianych, które są realizowane w formie zdalnej. Jednocześnie nauczyciele akademicy są przygotowani na pogorszenie się sytuacji epidemicznej lub wprowadzenie przepisów powszechnie obowiązujących, ograniczających funkcjonowanie Uczelni. Wówczas możliwe jest przywrócenie kształcenia w trybie hybrydowym lub w całości zdalnym. W okresie pandemii Jednostka udostępniła nauczycielom akademickim i studentom odpowiednie narzędzia (platforma MS Teams i narzędzia Microsoft Office 365). Docenić należy wysiłek nauczycieli akademickich w zakresie poszukiwania i wykorzystywania szerokiego spektrum zdalnych narzędzi dydaktycznych. Pomocą tu jest funkcjonujące w Uczelni Uniwersyteckie Centrum Kształcenia na Odległość, prowadzące szkolenia z zakresu korzystania z narzędzi informatycznych.

Formy zajęć wynikające z harmonogramu studiów to wykłady, ćwiczenia warsztatowe i seminaria – ich wzajemne proporcje na studiach I stopnia to odpowiednio: 435 – 1755 – 45 godzin (w sumie 2235 godzin); na studiach II stopnia: 195 – 690 – 45 godzin (w sumie 930 godzin). Dobór metod kształcenia, środków i narzędzi w znaczącym stopniu uwzględnia nowe osiągnięcia dydaktyki akademickiej, w tym nauczanie zdalne, w wyniku czego nauczanie studentów można uznać za efektywne. Zdarzają się wypadki stosowania pewnych rutynowych rozwiązań metodycznych, które w małym stopniu stymulują samodzielność studentów, co odzwierciedlone zostało w opisach hospitacji zajęć. Zauważalna jest

indywidualizacja pracy w relacji mistrz-uczeń, a także niewielkie grupy ćwiczeniowe, co pozwala na lepsze aktywizowanie studentów, a także elastyczne dostosowanie metod dydaktycznych i realizowanych treści do aktualnego poziomu ich wiedzy i umiejętności. Powyższe zapewnia także zastosowanie metod umożliwiających przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany lub udział w tej działalności. Należy podkreślić możliwość stosowania indywidualnej organizacji studiów IOS. Program studiów może być i bywa modyfikowany w odpowiedzi na specyficzne potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych organizuje systematyczne szkolenia m.in. Dni Adaptacji dla osób z niepełnosprawnością i wolontariuszy, szkolenia wykorzystujące Fundusze Europejskie, mające zwiększać świadomość adaptacyjną osób z dysfunkcjami m.in. wzroku, słuchu, ograniczeniami ruchowymi, zaburzeniami psychicznymi itp. Szczegółowo i dobrze opracowana podstrona internetowa jest wystarczającą pomocą w tym zakresie.

Program studiów obok innych typów zajęć - obejmuje praktyki. Na studiach I stopnia wprowadzona została praktyka pedagogiczna (30 godz.) i praktyka przedmiotowo-metodyczna – w szkole podstawowej (60 godz.). Stwierdzony brak praktyki w przedszkolach (specjalność *rytmika w edukacji szkolnej i przedszkolnej*) jest aktualnie uzupełniany - obecnie Uczelnia jest w trakcie rozwiązywania tego problemu. Zastrzeżeniem jest brak praktyki liturgicznej dla specjalności *muzyka kościelna*. W pozostałych przypadkach treści programowe określone dla praktyk, ich kolejność i wymiar praktyk, jak również dobór miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Sposób i termin realizacji praktyk określa Regulamin praktyk, dostępny na stronie internetowej Uczelni. Praktyki są skorelowane z zajęciami metodycznymi i rozliczane są dziennikami praktyk oraz formularzami ankietyzacyjnymi. Nad całością czuwają koordynatorzy praktyk. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk należy ocenić za właściwe, z wyjątkiem zalecanej formy praktycznej lekcji dyplomowej z obecnością komisji egzaminacyjnej, co stanowić powinno niezbędny element kształcenia przyszłych nauczycieli na obu poziomach studiów. Koordynator praktyk, który reprezentuje odpowiednie doświadczenie i kwalifikacje, ma wgląd w dzienniczki praktyk, przygotowane i ocenione konspekty, dokonuje niekiedy korekty ocen. Praktyki odbywają się w licznych placówkach szkolnych i oświatowych, których wyposażenie jest zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiając prawidłową realizację praktyk. Uczelnia wskazuje placówki, a w przypadku, gdy student samodzielnie wybiera inną placówkę, po uzyskaniu akceptacji ze strony zewnętrznego interesariusza, koordynator musi to miejsce zatwierdzić, biorąc pod uwagę zarówno możliwości infrastruktury, jak poziom zajęć i kompetencje opiekuna praktyk z ramienia placówki.

Organizacja procesu nauczania pozwala na efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Rozkłady zajęć z reguły są sporządzane optymalnie, zwrócić jednak należy uwagę na przypadki ustawiania całych bloków zajęć bez żadnej przerwy dla studenta. Taka sytuacja ma miejsce np. w harmonogramie I roku studiów I stopnia, kiedy w środę znajdujemy zajęcia ułożone bez przerw od godz. 9.00 (niejasne, która grupa na kształceniu słuchu) do 13.30, zaś dla innej grupy od 13.30 do 18.00. Podobna sytuacja ma miejsce na studiach II stopnia, kiedy I rok w piątek ma zajęcia *języka angielskiego* i *chóru* bez uwzględnienia przerwy między zajęciami. Ponieważ zajęcia odbywają się w różnych salach taki układ wyklucza możliwość realnego i efektywnego uczestniczenia w pełnych zajęciach - konieczna jest korekta harmonogramu. Należy zwrócić także uwagę na niektóre indywidualne harmonogramy lekcyjne nauczycieli akademickich, gdzie zdarza się nadmierne obciążenie godzinowe nauczyciela w ramach jednego dnia (np. zajęcia z *dyrygowania* odbywające się bez żadnej przerwy od 9.00 do 16.00). Taka sytuacja wyklucza możliwość efektywnego wykorzystania potencjału dydaktycznego pracowników. Rekomenduje się zmiany w tym zakresie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 - kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Odnosząc się do przedstawionej analizy, trzeba podkreślić spójność treści programowych z założonymi kierunkowymi efektami uczenia się. Możliwość nabywania wiedzy i rozwijania kompetencji w głównej ścieżce kształcenia - nauczyciela-animatora przy jednoczesnej możliwości realizowania dodatkowych ścieżek pozwala na pozytywną ocenę kierunku pod kątem koncepcji, realizacji i organizacji procesu dydaktycznego. Brak jednak doprecyzowania efektów odnoszących się do różnych ścieżek kształcenia, o czym była mowa w kryterium 1, sprawia, że odniesienie do nich treści programowych na poszczególnych zajęciach jest utrudnione. Patrząc z poziomu analizy kryterium 2., brakuje całościowej koncepcji ujęcia programu studiów - w którym bazową kwestią winno być zdefiniowanie efektów uczenia się, sylwetki absolwenta i uprawnień, w jakie będzie wyposażony; w drugiej kolejności - przemyślenie koncepcji jego dyplomowania – a więc weryfikacji bazowych kompetencji, niezbędnych dla pracy nauczyciela-animatora z poszerzeniem jednej wybranej specjalności (a więc niezbędne jest sprawdzenie komponentu nauczycielskiego i wybranego dodatkowego). Trzecim krokiem pracy nad koncepcją jest takie opracowanie harmonogramu zajęć, wymagań wstępnych na kolejne zajęcia (sekwencja zajęć) i dobór praktyk – by treści programowe poszczególnych zajęć prowadziły jedno do drugich, nie powielały się, ale też i nie wykraczały poza zakres efektów uczenia oraz zdefiniowanej na wstępie sylwetki absolwenta. Istniejące w programie znaczne nieuporządkowanie dotyczące nazw zajęć, powielanie treści programowych między zajęciami i między poziomami studiów, niedostosowanie treści niektórych zajęć do istniejących specjalności, umieszczanie w sylabusach niewłaściwych treści niewynikających z rzeczywistych potrzeb kierunku, a także brak różnicowania na poziomie treści między specjalnościami a w konsekwencji i dyplomów, o czym szerzej w kryterium 3 – to wszystko wymaga weryfikacji i systemowej korekty wskazanych nieprawidłowości. Docenić należy przemyślaną i sprawnie działający system praktyk (z wyjątkiem praktyki gry liturgicznej), prawidłową organizacją zajęć, prawidłowy dobór i stosowanie metod kształcenia (z zastrzeżeniami wyartykułowanymi powyżej).

Na każdym etapie studiów możliwa jest indywidualizacja procesu dydaktycznego, korzystanie z różnych, także nowoczesnych metod i narzędzi informatycznych, zgodnego z regulacjami wyboru zajęć. Indywidualizacja procesu nauczania dotyczy także osób ze specjalnymi potrzebami, które uzyskują w Uczelni odpowiednie wsparcie.

O przyznaniu oceny kryterium spełnione częściowo zadecydowały następujące zastrzeżenia:

1. Błędy w zakresie określenia treści programowych,
2. W programie studiów znajdują się zajęcia, których nazwy nie pokrywają się z zawartymi w sylabusach treściami programowymi,
3. Brak przewidzianej praktyki liturgicznej i końcowego egzaminu praktycznego w sytuacji liturgicznej, co umniejsza generalne założenie specjalności, jakim powinna być umiejętność gry liturgicznej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Zaleca się korektę treści programowych pod kątem adekwatności do kształcenia na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej, przedmiotowych warunków wstępnych i poziomu studiów,
2. Zaleca się zapewnienie spójności między nazwami zajęć i treściami programowymi,
3. Zaleca się wprowadzić praktykę gry liturgicznej dla ścieżki *muzyka kościelna*.
4. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań projakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki i zasady rekrutacji na oceniany kierunek reguluje Uchwała Nr 582/06/2020 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie warunków, trybu oraz terminów rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji dla poszczególnych kierunków studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich w roku akademickim 2021/2022. Szczegółowe wymagania rekrutacyjne są udostępnione na czytelnie opracowanej stronie internetowej Uczelni. Na podstronie dedykowanej rekrutacji jest możliwość rejestracji w systemie rekrutacyjnym, są też inne informacje i poradniki dla kandydata. Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 223/2021 z dnia 25 listopada 2021 r. zmieniającego Zarządzenie nr 60/2021 Rektora UR w sprawie limitów przyjęć na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych magisterskich w roku akademickim 2021/2022 informuje o limitach przyjęć ustalonych przez Rektora Uczelni – w roku 2021/2022 stanowiły po 15-30 osób (w tym 4 i 2 cudzoziemców) odpowiednio na I i II stopień studiów.

Przelicznik punktów z matury, w którym 1% maturalny matury podstawowej/rozszerzonej jest równy odpowiednio 1 lub 2 pkt. rekrutacyjne, a także przelicznik z wyników innych egzaminów podany jest do wiadomości kandydata w wymienionej uchwale, nie jest jednak jasne – w przypadku ocenianego kierunku – jaki przedmiot maturalny jest brany pod uwagę. W Raporcie samooceny zapisano, iż „wynik egzaminu praktycznego ma o wiele większą wagę niż punktacja uzyskana z ocen maturalnych”. Jest to spowodowane specyfiką kierunku studiów, gdzie szczególne znaczenie mają zdolności i umiejętności muzyczne, brak których uniemożliwia kształcenie w zakresie muzycznej edukacji artystycznej. Kandydat nie musi posiadać żadnego formalnego wykształcenia muzycznego, natomiast w toku egzaminu praktycznego musi wykazać się potencjałem wszechstronnych uzdolnień muzycznych” skądinąd słuszne, jest niestety nieprecyzyjne w kontekście ogólnouczelnianego przelicznika punktów maturalnych i może powodować odwołania od negatywnego wyniku postępowania rekrutacyjnego w przypadku kandydatów, których oceny z matury były wysokie, a słabo zdali egzaminy rekrutacyjne.

Sformułowane kryteria ogólne i szczegółowe oceny rekrutacyjne są przejrzyste i jasne, są bezstronne i zapewniają równe szanse w podjęciu studiów. Sprawdziany są przeprowadzane w formie ustnej. Kryteria ogólne w przypadku rekrutacji na I stopień obejmują sprawdziany dyspozycji: słuchowych, głosowych, manualnych oraz grę na instrumencie (“wykonanie z pamięci dwóch utworów muzycznych na wybranym instrumencie”). Na studiach II stopnia obowiązują sprawdziany umiejętności: słuchowych, głosowych, manualnych oraz gra na instrumencie (“wykonanie z pamięci dwóch utworów muzycznych o zróżnicowanym charakterze – od baroku do współczesności”). Egzamin ten jest zróżnicowany pod kątem trudności materiału. Zaleca się wprowadzenie rozmowy kwalifikacyjnej, której nie ma w koncepcji warunków rekrutacji.

Należy stwierdzić niezróżnicowanie wymagań wstępnych w stosunku do kandydatów obierających różne ścieżki kształcenia. Brak jest też wymogu gry na instrumencie klawiszowym, stanowiącego podstawę dla efektywnej pracy na obu poziomach studiów na takich zajęciach jak *czytanie partytur*, *harmonia*, *kształcenie słuchu*, a przynajmniej – wymogu gry na instrumencie klawiszowym w przypadku specjalności *prowadzenie zespołów* na studiach II stopnia.

Na studia II stopnia mogą przychodzić osoby z kierunków pokrewnych, co stwarza konieczność wypracowania takiej procedury weryfikacyjnej, by móc rzetelnie sprawdzić wiedzę i umiejętności z zakresu studiów I stopnia. W kwestii sprawdzania umiejętności warunek został spełniony, brak jest jednak w procedurze precyzyjnie określonego sprawdzianu komponentu wiedzy. Trudno uznać wyjaśnienie przedstawione przez przedstawicieli nauczycieli akademickich podczas prowadzenia oceny programowej, iż elementy tej wiedzy sprawdza się w rozmowie kwalifikacyjnej, gdyż: nie ma w procedurze wyodrębnionego etapu “rozmowa kwalifikacyjna”, brak jest wskazań jakiego typu wiedza jest wymagana. Stąd kandydat, który by teoretycznie nie posiadał żadnej kierunkowej wiedzy

na poziomie 6 PRK, a poprawnie zaliczył sprawdzian słuchowy, głosowy i manualny, może rozpocząć studia II stopnia. Zaleca się doprecyzowanie zasad rekrutacji na studia II stopnia i uzupełnienie warunków rekrutacji w zakresie sprawdzianu efektów uczenia się na poziomie 6 PRK.

Regulacje zawarte w I. Sposób organizacji kształcenia, 1. Wymagania ogólne, pkt 1.3 ppkt 1 oraz pkt 1.4 standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, stanowią, iż kandydaci na studia II stopnia kierunków, na których prowadzi się kształcenie nauczycieli, powinni legitymować się dyplomem studiów licencjackich tego samego kierunku. Ze względu na to, że w siatkach godzin studiów II stopnia ocenianego kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej brak jest takich przedmiotów, jak *metodyka nauczania muzyki w szkole podstawowej, praktyka przedmiotowo-metodyczna w szkole podstawowej, praktyka pedagogiczna, zespoły wokalne z metodyką* oraz *przedmiotów kształcenia nauczycielskiego* – nie jest możliwe, by osoba zdająca bezpośrednio na studia II stopnia, a będąca absolwentem studiów I stopnia na kierunku, którego program studiów takich treści nie zawierał, była w stanie uzupełnić (nawet poza programem studiów) wszystkie brakujące treści. Stąd należy rozważyć wycofanie się z otwarcia możliwości przyjmowania absolwentów innych kierunków (tzw. pokrewnych), co winno zostać umieszczone w kryteriach rekrutacyjnych na studia II stopnia.

W latach 2020 i 2021 zastosowano zmodyfikowane warunki rekrutacji z uwagi na pandemię. Egzaminy odbywały się w czasie rzeczywistym poprzez łącze internetowe i tą drogą sprawdzane były dyspozycje kandydata. Grę na instrumencie sprawdzano poprzez ocenę przesłanych nagrań audiowizualnych o określonych wymaganiach technicznych. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się oraz rekrutacja cudzoziemców są dostępne na podstronie Uczelni i funkcjonują w oparciu o wewnętrzne regulacje Uczelni.

Ogólne zasady weryfikacji efektów uczenia się opisuje Rozdział 9 Regulaminu Studiów będący Załącznikiem do Uchwały Nr 450/05/2019 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 30 maja 2019 r. *w sprawie zatwierdzenia Regulaminu studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim*, szczegółowe sposoby weryfikacji poszczególnych efektów w ramach zajęć precyzyjnie opisane są w sylabusach. Mogą to być etapowe i zaliczeniowe prace, kolokwia, obserwacja w czasie zajęć, egzaminy wykonawcze, dostosowane do poziomu studiów i przedmiotu. Nadzorowanie pracy studenta na zajęciach indywidualnych jest ułatwione, stąd możliwa jest ciągła, systematyczna weryfikacja osiąganych przez studenta postępów. Na weryfikację umiejętności i wiedzy studentów znajduje się miejsce także w ramach licznych prac artystycznych i naukowych podejmowanych przez wykładowców ocenianego kierunku, a także w ramach wolontariatu i działań zewnętrznych, prowadzonych w zaprzyjaźnionych z kierunkiem szkołach i instytucjach kultury.

Obserwacja wybranych zajęć w ramach hospitacji wykazała, że sposób weryfikowania nabywanych kompetencji zawodowych jest skonstruowany prawidłowo, stosowane są prawidłowe metody weryfikacji efektów. Oceny prac etapowych są z reguły zasadne, w dwóch przypadkach: *propedeutyka kompozycji* oraz *kształcenie słuchu* - zawyżone, a nawet zdecydowanie zawyżone. Poziom hospitowanych zajęć był zróżnicowany.

Proces kształcenia na obu poziomach studiów jest zwieńczony procedurą dyplomowania, opisaną w Regulaminie Studiów UR. Dokument ten uszczegóławia także procedurę dyplomowania cudzoziemców. Regulamin opisuje procedury związane z uznawaniem efektów uczenia się uzyskanych na innych uczelniach, w tym zagranicznych. Tę sprawę szczegółowo reguluje Uchwała Nr 70/05/2021 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 27 maja 2021 r. *w sprawie przeniesienia studenta na Uniwersytet Rzeszowski z innej uczelni lub uczelni zagranicznej* wraz z załącznikami. Na opisywanym kierunku procedura taka nie była stosowana ze względu na brak zainteresowanych.

Szczegóły dotyczące dyplomowania na ocenianym kierunku reguluje Uchwała Nr 12-2/09/2021 Rady Dydaktycznej Kolegium Nauk Humanistycznych z dnia 16.09.2021 r. *w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Dyplomowania Studentów w Kolegium Nauk Humanistycznych*.

Na proces dyplomowania na studiach I i II stopnia składają się trzy elementy:

1. ocena pracy pisemnej,
2. ocena egzaminu dyplomowego,
3. ocena egzaminu artystycznego.

Ad. 1. Tematy pisemnych prac dyplomowych są proponowane przez studenta i dotyczą obszaru bliskiego jego zainteresowaniom, często związanego z wybraną dodatkową ścieżką kształcenia, choć nie jest to reguła. Tematy zatwierdzane są przez Radę Instytutu. Zgodnie z par. 48 Regulaminu studiów prace prowadzone są przez wybieranych przez studentów promotorów posiadających co najmniej stopień doktora. Oceny pracy dokonuje promotor i recenzent – w formie pisemnej opinii i recenzji. Lektura wybranych losowo pisemnych prac dyplomowych wykazała, że prace z reguły odznaczają się oryginalnością, interesującym ujęciem tematów, są poprawne pod względem merytorycznym i formalnym (choć zdarzają się w tym względzie uchybienia), właściwie umocowane pod kątem metodologii badań oraz metodologii pisanie tekstów naukowych. Niewielkie niekiedy powiązanie treści prac z dyplomem artystycznym danego studenta, może stanowić pewien mankament i sugestię do globalnego podejścia do systemu osiągania ostatecznych efektów uczenia się. Oceny prac pisemnych w trzech przypadkach uznane zostały przez zespół oceniający za zawyżone, w jednym – za zaniżone, z uwagi na nakład pracy piszącego, zawartość merytoryczną i przeprowadzone badania. Recenzje prac niejednokrotnie ograniczają się do odzwierciedlania treści poszczególnych rozdziałów pracy, nie będąc recenzją sensu *stricto* stanowią jedynie opisy zawartości. Rekomenduje się zmianę tego stanu rzeczy w kierunku rzeczowej informacji zwrotnej na temat wszystkich aspektów formularza recenzji.

Ad. 2. Egzamin dyplomowy związany jest z tzw. obroną pracy dyplomowej. W szczegółowych protokołach egzaminów dyplomowych znaleźć można zapis trzech pytań z odpowiadającymi im częściowymi ocenami. Należy zauważyć, że w przypadku wszystkich losowo wybranych pracach ocenionych przez zespół, pytania egzaminacyjne odnosiły się i ograniczały do merytorycznej i metodologicznej strony danej pracy. Sugeruje to zawężenie obszaru egzaminu dyplomowego jedynie do zawartości pracy, z minimalnymi odniesieniami do treści programowych pozostałych zajęć na kierunku. Pozostawia się do przemyślenia możliwość potraktowania egzaminu dyplomowego wieńczącego cały etap edukacyjny, jako okazji do swobodnego *repetitio* wybranych treści najważniejszych zajęć kierunkowych, co dawałoby większą gwarancję utrwalenia i opanowania założonych treści programowych z zakresu 6 lub 7 PRK.

Ad. 3. Egzamin artystyczny dla wszystkich ścieżek polega na publicznej prezentacji przygotowanego dzieła muzycznego. Studenci mogą brać udział w jednym przedsięwzięciu artystycznym - np. systematycznie realizowanych w Instytucie koncertach, przedstawieniach lub bajkach muzycznych, wówczas każdy ze studentów jest oceniany oddzielnie w zakresie swojego wkładu. Konieczne jest uwzględnienie specyfiki ścieżek w zakresie artystycznej części dyplomu (w przypadku wspomnianej w kryterium 2 muzyki kościelnej - publiczna gra liturgiczna; muzyki w mediach - np. projekt lub realizacja audycji, prowadzenia zespołów - dyplom dyrygencki itp.), w chwili obecnej tzw. dyplom artystyczny jest jednakowy dla różnych ścieżek. Wyjaśnienie Władz Instytutu, iż „W koncepcji kształcenia przyjętej przez Instytut Muzyki, realizacja specjalności nie nadaje ich absolwentom nowych uprawnień przy wydawaniu dyplomów, a jedynie rozszerza ich kompetencje w danym zakresie, pozwala rozwinąć zainteresowania studentów, profilując ich kształcenie w danym obszarze” nie jest przekonujące w kontekście powszechnej praktyki wykonywania na dyplomach artystycznych utworów estradowych - jeśli bowiem ścieżka *muzyka estradowa* jest jedynie poszerzeniem kompetencji podstawowych (nauczycielskich i animacyjnych), to dlaczego nie są sprawdzane te ostatnie, a - wybiórczo - jedynie estradowe (np. śpiew utworu E. Piaf, K. Krawczyka) i wykonawcze (gra na instrumencie, śpiew w chórze).

Konieczne jest poszerzenie wymagań i repertuaru z zakresu tzw. dyplomu artystycznego – w materiale udostępnionym przez Uczelnię znajdujemy egzaminy dyplomowe obejmujące wykonanie jednego utworu na fortepianie lub keyboardzie. („Gra na fortepianie, F. Chopin Preludium e-moll, śpiew w chórze”, „Gra na keyboardzie, F. Chopin, Walc a-moll”) co nie jest spójne z efektami uczenia się, sylwetką absolwenta, ani z kompetencjami typowo nauczycielskimi. Dyplom artystyczny dla studenta

na specjalności *prowadzenie zespołów muzycznych* składający się ze śpiewu piosenki Edith Piaf – “La Vie en Rose” jest nieadekwatny. Podobnie – dla studenta studiów II stopnia specjalności *prowadzenie zespołów* program dyplomowy składający się ze “śpiewu w chórze i dyrygowaniu anonimem XVI wiecznym “Oczy me miłe” nie spełnia poziomu założonego w efektach uczenia się na poziomie 7 PRK.

Zaleca się równocześnie zrewidowanie formy dyplomowania w zakresie kompetencji nauczycielskich – jako głównej specjalności poprzez wprowadzenie komisyjnie ocenianej lekcji dyplomowej dla wszystkich ścieżek kształcenia na obu poziomach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 - kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Szczegółowe kryteria rekrutacji są przejrzyste i selektywne, choć w kontekście ogólnouczelnianego przelicznika punktów maturalnych mogą powodować odwołania od negatywnego wyniku postępowania rekrutacyjnego w przypadku kandydatów, których oceny z matury były wysokie, a słabo zdali egzaminy specjalistyczne. W ramach rekrutacji na studia II stopnia zaleca się: rozważenie formy rozmowy kwalifikacyjnej celem weryfikacji wiedzy teoretycznej na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji, a także zróżnicowanie wymagań wstępnych w stosunku do kandydatów obierających różne ścieżki kształcenia. Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a także metody weryfikacji efektów uczenia się są z reguły prawidłowe, choć w dwóch przypadkach stwierdzono zawyżone oceny z prac etapowych. W czterech przypadkach, zdaniem ekspertów, oceny pisemnych prac dyplomowych są zaniżone lub zawyżone. Niejednokrotnie recenzje prac ograniczają się przede wszystkim do odzwierciedlania treści poszczególnych rozdziałów pracy. Niezbędne jest uzupełnienie procesu dyplomowania, biorąc pod uwagę nauczycielski charakter ocenianego kierunku studiów oraz ścieżki kształcenia, które mogą wybierać studenci.

O przyznaniu oceny kryterium spełnione częściowo zadecydowały następujące zastrzeżenia:

1. Brak kompleksowej, uwzględniającej komisyjnie ocenianą lekcję dyplomową, weryfikacji kompetencji studentów w zakresie kompetencji nauczycielskich na etapie dyplomowania.
2. Brak uwzględnienia specyfiki poszczególnych ścieżek kształcenia w zakresie dyplomowych programów artystycznych,
3. Proces rekrutacyjny na studia II stopnia nie uwzględnia sprawdzianu treści programowych z zakresu wiedzy na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Zaleca się wprowadzić obowiązkową lekcję dyplomową dla obu poziomów studiów dla wszystkich ścieżek kształcenia,
2. Zaleca się uwzględnić specyfikę poszczególnych ścieżek kształcenia w zakresie dyplomowych programów artystycznych,
3. Zaleca się, aby w procesie rekrutacyjnym na studia II stopnia uwzględnić w formie rozmowy kwalifikacyjnej sprawdzian treści programowych z zakresu wiedzy na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji.
4. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań projakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zróżnicowany dorobek twórczy, artystyczny i naukowy nauczycieli akademickich kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej Uniwersytetu Rzeszowskiego jest stabilną podstawą konstrukcji edukacyjnej i rozwoju w szeroko pojętym procesie kształcenia studentów. Kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich przejawiają się w zróżnicowanej aktywności artystycznej i naukowej – od zarejestrowanych płyt CD, koncertów w wielu miastach Polski i za granicą, organizacji koncertów, konkursów i festiwali muzycznych, budowy i rekonstrukcji instrumentów muzycznych, autorstwa utworów muzycznych, udziału w warsztatach i seminariach, aż po udział w pracach jury konkursów i uzyskane nagrody. Kadra prowadząca kształcenie jest zatrudniona w następujących jednostkach naukowo-dydaktycznych: zakładzie przedmiotów teoretycznych, zakładzie chóralistyki i muzyki religijnej, zakładzie instrumentalistyki, zakładzie gry fortepianowej i zakładzie metodyki nauczania muzyki. Nauczyciele akademicki prowadzą badania naukowe oraz uzyskują osiągnięcia naukowe, zawodowe (twórcze i artystyczne) w szerokim zakresie tematyki związanej z reprezentowaną przez nich dyscypliną sztuki muzycznej. Należą do nich m.in. badania z zakresu: polskiego dziedzictwa kultury – badania nad muzyką południowo-wschodniego pogranicza. Prace obejmowały problematykę interpretacji i analizy utworów muzycznych, realizowanych przez członków zespołu badawczego w ramach działalności artystycznej; przygotowano i wykonano szereg koncertów kameralnych oraz recitali instrumentalnych, wokalnych (w tym chóralnych) i wokarno-instrumentalnych, nagrań muzycznych w postaci płyt CD, ze szczególnym uwzględnieniem muzyki kompozytorów południowo-wschodniego pogranicza; powszechnej i artystycznej edukacji muzycznej - analizie i interpretacji poddano problemy wykonawcze, jakie napotykają muzycy w różnych formach i gatunkach muzycznych. Realizacja tematu objęła koncerty kameralne, recitale instrumentalne, wokalne (w tym chóralne) oraz wokarno-instrumentalne. Ponadto temat badawczy opracowywany jest również w formie publikacji naukowych (rozdziały w monografii czy materiały pokonferencyjne wydawane głównie w Polsce, dotyczące tematyki związanej z szeroko pojętą problematyką wykonawczą); powszechnej i artystycznej edukacji muzycznej oraz dziedzictwa muzyczno-kulturowego - koncentracja działań dotyczy problemów dydaktycznych i wychowawczych w kontekście efektów związanych z edukacją oraz uczestnictwem dzieci i młodzieży w planowanych projektach artystycznych. Nauczyciele akademicki są autorami artykułów i monografii, np. *Twórczość polskich kompozytorów drugiej połowy XX i początku XXI wieku wobec przemian i osiągnięć muzyki europejskiej* ISBN 978-83-7996-529-8, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego 2018, „*Musica Galiciana*” tom XV, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego 2017 r., ISBN 978-83-7996-417-8, *Sacrum i element narodowy w muzyce Wojciecha Kilara* 2017, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, ISBN 978-83-7996-500-7, *Idea wolności w twórczości kompozytorskiej i myśli o muzyce*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, ISBN 978-83-7996-626-4, *Muzyka i kultura w perspektywie pedagogicznej*, Wydawnictwo Aureus, Kraków 2020, ISBN 978-83-65-765-28-4, redakcja monografii *Muzyka jako przedmiot recepcji, refleksji pedagogicznej i badań interdyscyplinarnych*, *Pieśń romantyczna jako synteza sztuk w poglądach Roberta Schumanna*[w:] *Piękno zespolic ze sobą. Korespondencja na styku sztuk*, Wydawnictwo Polihymnia 2016, *Kobiety-artystki, właścicielki szkół muzycznych we Lwowie w dobie autonomii galicyjskiej* [w:] *Kobieta niepoznana na przestrzeni dziejów*, Lublin 2017, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Saarbrücken 2017, *Sakralność w twórczości Henryka Jana Batora*, [w:] *Pulchritudo delectans*, ISBN:978-83-7847-415-9, wyd. Lublin, *Serialism in auditory experience*, [w:] *Psychology of Art and Creativity*, Kraków 2017, *Pasja według św. Mateusza Tan Duna w perspektywie kulturowego synkretyzmu* [w:] *Sacrum i element narodowy w muzyce Wojciecha Kilara*, Rzeszów 2017, ISBN 978-83-7996-500-7, *Ekspresja wokalna dzieci i młodzieży na zajęciach chóru w szkole ogólnokształcącej w Polsce*, [w:] „Молодь і ринок” No 4 (147) 2017, Drohobycz (Ukraina) 2017 r., ISSN 2308-463, *Muzyka w kontekście pedagogicznym, społecznym i kulturowym*, t. 1, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2017, *Mistrz-Mentor-Wychowawca. Z problematyki twórczego*

wychowania i edukacji. Wydawnictwo Aureus 2018, Kraków, s. 197. ISBN 978-83-65765-15-4, *Muzyka i kultura w perspektywie pedagogicznej*, Wydawnictwo Aureus, Kraków 2020, ISBN 978-83-65-765-28-4. Również nagrody uzyskane przez nauczycieli akademickich potwierdzają dokonania kadry ocenianego kierunku studiów. Dorobek artystyczny kadry prowadzącej kształcenie, jej aktywność w zakresie animowania i uczestniczenia w życiu kulturalnym regionu jest znaczna i z pewnością korzystnie wpływa na jakość nauczania, pozwalającą na prawidłową realizację procesu dydaktycznego, jak również osiąganie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Istotną częścią aktywności nauczycieli akademickich jest dorobek w zakresie promowania kultury, animowania i uczestniczenia w życiu kulturalnym regionu, kraju i dużej części Europy. Do szerokiej puli osiągnięć nauczycieli akademickich należą m.in. licznie nagrane płyty CD (Władysław Żeleński, *Secular Choral Works - Acte Prealable 0363*, Otton Mieczysław Żukowski, *Opera omnia Saecularia - Acte Prealable 0441*, I. J. Paderewski, *Pieśni - DUX 1426*, R. de Boisseffre *Choral Works - Dans la Foret op. 41*, *Messe de Notre Dame de Sion op. 47 - Acte Prealable APO414*, S. Kisielewski – *Sonata na klarnet i fortepian - DUX*, George Crumb *Chamber Music - nr 1510 DUX*, *Chopin Piano Music - Dux 1645*), koncerty solowe i kameralne (recital chopinowski w Borgarnes w Islandii, koncert „Homage a Mycielski”, polskie prawykonanie utworu Mycielskiego „Legenda na saksofon altowy i orkiestrę”, prawykonanie utworu „Koncert na klarnet, saksofon i orkiestrę kameralną” - autorstwa nauczyciela akademickiego w Filharmonii Podkarpackiej, „Chopin and Vocal surprises” - recital solowy i koncert kameralny w Devon Opera w Anglii, recital fortepianowy z sonatami fortepianowymi J. Haydna w Sali Koncertowej Akademii Muzycznej w Poznaniu, koncert pt. „Polska w muzyce chóralnej” w Homburgu w Niemczech, w Katedrze Św. Michała, koncert z okazji 100 - lecia odzyskania niepodległości w Filharmonii Podkarpackiej im. Artura Malawskiego w Rzeszowie, koncert oratoryjno-kantatowy - Msza G-dur Franciszka Schuberta w Ahrenburgu w Niemczech, koncert Art Celebration w ramach Wschód Kultury na Europejskim Stadionie Kultury). Innym kierunkiem aktywności zawodowej kadry jest autorstwo utworów muzycznych - np. Oberek na 8 fletów, Trio na flet, fortepian i akordeon, Oratorium „Niepodległa” na chór, solistów i zespół instrumentalny, „Łysa Śpiewaczka” - muzyka do spektaklu teatralnego, „Epitafium” na chór męski. Nauczyciele akademicy organizują także festiwale, warsztaty i seminaria, m.in. Cykliczny Festiwal Muzyczny „Muzyczna Korzkiew”, Cykliczny Rzeszowski Międzynarodowy Festiwal Kolęd i Pastorałek, Cykliczny Międzynarodowy Festiwal Pieśni Religijnej „Cantate Deo” w Rzeszowie, Muzyczny Festiwal w Łańcucie, Letnie Kursy Muzyczne w Żywcu, Świętokrzyskie Warsztaty Wokalistyki i Plastyki Ruchu w Busko-Zdroju, kursy mistrzowskie w Wilfried Laurier University w Kanadzie, warsztaty wokalne „Indywidualne kształcenie wokalne chórzysty”, specjalistyczne seminarium pianistyczne w Akademii Muzycznej w Łodzi. Wykładowcy ocenianego kierunku są również cenieni jako jurorzy konkursów, np. na Ogólnopolskim Turnieju Kameralnym w Bydgoszczy, na Międzynarodowym Festiwalu Pieśni Sakralnej we Lwowie, III. Międzynarodowym Festiwalu „Muzyka na Pograniczu”, XIII. Międzynarodowym Konkursie Interpretacji Muzycznej im. Wandy Wiłkomirskiej w Krasiczynie-Przemyślu, na Myślenickim Festiwalu Pieśni Chóralnej, na XXIV. Ogólnopolskim Turnieju Pianistycznym im. Haliny Czerny-Stefańskiej w Żaganiu. Powyższe przykłady w pełni potwierdzają, iż dorobek artystyczno-naukowy nauczycieli akademickich, w tym ich doświadczenie zawodowe w pełni odpowiada dyscyplinie sztuki muzyczne.

Na kierunku edukacja artystyczna zajęcia prowadzi 44. nauczycieli akademickich, wśród nich jest 8. profesorów tytularnych, 16. doktorów habilitowanych - profesorów uczelni, 14. doktorów i 6. magistrów. W działania naukowo-artystyczne włączani są młodzi pracownicy nauki i studenci kierunku, co znakomicie łączy proces kształcenia z praktyką i realizacją zamierzeń dydaktycznych. Zwiększa też szanse zawodowe absolwentów ocenianego kierunku na rynku pracy. Należy stwierdzić, iż struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry naukowo-dydaktycznej w stosunku do liczby studentów (102), umożliwiającą prawidłową realizację zajęć. Obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich (w tym zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy) jest zgodne z wymaganiami, ponadto dla znacznej większości nauczyciela akademickiego Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy. Pozytywna ocena kwalifikacji, kompetencji i doświadczenia nauczycieli akademickich, prowadzących

kształcenie na ocenianym kierunku, dotyczy także kształcenia w zakresie przygotowania studentów do wykonywania zawodu nauczyciela.

Hospitacje przeprowadzone w czasie wizytacji zespołu oceniającego PKA objęły kilka różnych form zajęć. W ocenie ekspertów wszystkie hospitowane zajęcia były zasadniczo zgodne z sylabusami zajęć, realizowano je także przy zastosowaniu zróżnicowanych metod dydaktycznych, stosownie do rodzaju i charakteru zajęć. W opinii zespołu oceniającego istotniejszą kwestią byłoby prawidłowe zdefiniowanie treści sylabusów, aby prowadzący zajęcia byli lepiej nakierowani na potrzeby zajęć i studentów, a nie na ambicjonalną realizację własnych celów kształcenia. Nauczyciele akademicki byli merytorycznie przygotowani do zajęć, stosowali właściwe metody kształcenia dostosowane do charakteru, poziomu zajęć i potrzeb studentów. Zdarzały się jednak zajęcia, na których nauczyciel nie był zainteresowany skutecznym przekazaniem wiedzy – wykład nie miał nic wspólnego z najbardziej istotnymi celami kształcenia związanymi z umiejętnościami praktycznymi. Zajęcia prowadzone były przez pracowników naukowo-dydaktycznych o zróżnicowanym statusie akademickim. Obsada wszystkich hospitowanych zajęć była prawidłowa, zgodna z reprezentowaną przez pracowników dyscypliną naukową oraz posiadanymi kwalifikacjami. Hospitowane zajęcia obejmowały realizowane na ocenianym kierunku specjalności studiów. Studenci – stosownie do formy zajęć - aktywnie w nich uczestniczyli. Hospitujący pozytywnie ocenili przygotowanie nauczycieli do realizowanych zajęć, ich zaangażowanie i kontakt ze studentami, formy realizacji zajęć. Dobór metod i materiałów dydaktycznych w niektórych przypadkach mógłby być bardziej odpowiedni (adekwatny do poziomu i potrzeb studentów, a także zróżnicowany pod względem rodzaju zajęć), dostosowanie wykorzystywanej infrastruktury dydaktycznej do przeprowadzonych zajęć było zasadniczo właściwe. Z analizy dokumentacji wynika, iż obsada pozostałych zajęć jest również odpowiednia. W obsadzie zajęć ze studentami istotna jest zasada zgodności dorobku naukowo-artystycznego i kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich ze specyfiką zajęć i jego treściami kształcenia. Zgodnie z tymi wytycznymi z uwagi na wielowymiarowy charakter kształcenia na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej, oprócz nauczycieli akademickich zajęć specjalistycznych zatrudnionych na ocenianym kierunku, inne grupy zajęć prowadzone są przez specjalistów z odpowiednich dziedzin.

Hospitacje zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich odbywają się wg Zasad przeprowadzania hospitacji zajęć dydaktycznych na Uniwersytecie Rzeszowskim z dnia 14.11.2019 r.

Znaczący dorobek artystyczny i naukowy nauczycieli akademickich ocenianego kierunku potwierdza ich kwalifikacje i kompetencje, adekwatne do prowadzonych zajęć dydaktycznych, które gwarantują studentom zdobycie oczekiwanej jakości umiejętności, wiedzy i kompetencji oraz niezbędnego dla nauczyciela-artysty warsztatu, rozszerzonego o perspektywę naukową. Koncepcja kształcenia ocenianego kierunku zakłada pewne możliwości korzystania z technik kształcenia na odległość, chociaż podstawą ideą edukacji muzycznej jest osobisty kontakt z mistrzem, który kształtuje osobowość studenta w bezpośrednim kontakcie. Taki ścisły związek nauczyciela z uczniem odzwierciedla także środowisko pracy absolwentów (przedszkola, szkoły, chóry wielu instytucji itp.).

Wszyscy nauczyciele, prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku, uczestniczyli w prowadzonym przez Uniwersyteckie Centrum Kształcenia na Odległość szkoleniu z zakresu obsługi aplikacji MS Teams, co umożliwiło prowadzenie zajęć w formie zdalnej, zamieszczanie materiałów dydaktycznych, przeprowadzanie zaliczeń i egzaminów jak również prowadzenie konsultacji.

Zasady, regulujące tryb zatrudniania nowych pracowników i warunki konkursu na stanowiska naukowo-dydaktyczne są określone w zarządzeniu nr 110/2021 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 22.06.2021 r. Dobór kadry należy do obowiązków Dyrektora Instytutu Muzyki. Dyrektor co roku dokonuje analizy i oceny dorobku artystyczno-naukowego każdego nauczyciela prowadzącego zajęcia na kierunku. Takie sprawozdania z osiągnięć naukowych zostają przedłożone Prorektorowi Kolegium. Na podstawie oceny działalności naukowej przyznawany jest przez Rektora prokontoowy dodatek do pensji pracownika, który ma stymulować kadrę do intensywnego prowadzenia badań i podnoszenia ich jakości. Działalność pracowników jest oceniana zarówno przez przełożonych (ocena okresowa,

hospitacja zajęć), jak i przez studentów (ankiety studenckie po zakończeniu każdego semestru). Ocena okresowa pracowników odbywa się średnio co dwa lata, nie rzadziej niż raz na 4 lata (zgodnie z ustaleniami przyjętymi w Statucie UR - § 114-§ 116 – oraz zarządzeniem Rektora nr 8/2020). Ocena obejmuje działalność naukową, artystyczną, dydaktyczną i organizacyjną, a w ocenie komponentu dydaktycznego uwzględnia się także wyniki ankiet studenckich w zakresie jakości dydaktyki. Wyniki oceny okresowej mogą mieć wpływ na: przedłużenie zatrudnienia na zajmowanym stanowisku, wysokość uposażenia, awanse i wyróżnienia oraz powierzanie stanowisk kierowniczych.

System ankietyzacji kierunku jest bardzo uporządkowany, precyzyjny i logiczny. Na stronie Uczelni dostępne są wszystkie dane, dotyczące zarówno badań kolegów jak i kierunków z podziałem na semestry. Oceniany kierunek – mimo niewielkiej liczby respondentów - został przez studentów oszacowany bardzo pozytywnie w roku akademickim 2020/2021: na 10 pytań ocenę bardzo dobrą wybrało od 79,1% do 95,9% studentów.

W ocenianej Jednostce obowiązuje zarządzenie nr 121/2021 Rektora z 9 lipca 2021 r. w sprawie wewnętrznej polityki przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji i korupcji w Uniwersytecie Rzeszowskim. W celu rozwiązywania powyższych konfliktów Rektor powołał Komisję ds. przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji i korupcji w stałym składzie, na czas trwania jego kadencji (Zarządzenie nr 66/2021 Rektora UR z 27.04.2021 roku w sprawie powołania Komisji ds. przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji i korupcji). W skład Komisji wchodzi pełnomocnik ds. przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji i korupcji, mediator, przedstawiciel nauczycieli akademickich, przedstawiciel pracowników administracyjnych, wskazana przez Rektora osoba (głos doradczy), której wiedza, umiejętności i doświadczenie są przydatne podczas przeprowadzenia postępowania. W celu podejmowania działań na rzecz równego traktowania Rektor powołał Rzecznika Uniwersytetu Rzeszowskiego ds. równego traktowania.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na ocenianym kierunku pracuje właściwie wykwalifikowana kadra naukowo-dydaktyczna, co znajduje potwierdzenie przede wszystkim w bogatym dorobku publikacyjnym, dydaktycznym i artystycznym oraz w organizacji i udziałach w warsztatach i sympozjach, znaczącej aktywności koncertowej oraz podejmowaniu szerokiego zakresu tematyki badań, prezentowanych podczas krajowych i międzynarodowych konferencji. Prowadzone badania realizowane są w dyscyplinie sztuki muzycznej, do której w całości odnoszą się efekty uczenia się. Nauczyciele prowadzą badania i praktyki, stanowiące o tradycji naukowej i artystycznej kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej, podejmują również nowe inicjatywy, zapewniające poszerzenie ich potencjału badawczego, twórczego i artystycznego. Zaangażowanie pracowników w realizację badań naukowych jest ściśle powiązane z ich aktywnością naukową i twórczą, a także prowadzonym procesem dydaktycznym i zakładanymi efektami uczenia się. W procesy naukowo-artystyczne włączani są stale młodzi pracownicy nauki i studenci kierunku, co dowodzi łączenia procesu kształcenia z praktyką i realizacją zamierzeń dydaktycznych. Zwiększa też szanse zawodowe absolwentów ocenianego kierunku na rynku pracy. Struktura kwalifikacji, zakresu i specyfiki dorobku artystyczno-naukowego oraz doświadczenia zawodowego kadry naukowo-dydaktycznej kierunku zapewnia możliwość osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się oraz realizację programu studiów na odpowiednim poziomie. Dorobek kadry wskazuje na odpowiednie kompetencje dydaktyczne i naukowe oraz właściwe przygotowanie do przeprowadzenia procesu dydaktycznego. W aspekcie rozwiązań systemowych rozwoju kadry polityka kierunku jest dobrze ukształtowana. Umożliwia dokonanie słusznego doboru kadry i motywuje nauczycieli do podnoszenia swoich kwalifikacji naukowych oraz rozwijania kompetencji dydaktycznych. Profesorowie tytularni stanowią 18,2%, ze stopniem naukowym doktora habilitowanego – 36,4 %, doktorzy - również 31,8%, natomiast osoby z tytułem zawodowym magistra – 13,6% kadry akademickiej ocenianego kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Zajęcia dydaktyczne na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej odbywają się w siedzibie Instytutu Muzyki przy ul. Gen. J. Dąbrowskiego 83. Budynek o łącznej powierzchni 2485 m² w 2005 roku został poddany gruntownemu remontowi i oddany do użytku w 2006 r. Pracownicy dydaktyczni i naukowcy oraz studenci mają do dyspozycji 21 sal dydaktycznych i 6 sal ćwiczeniowych, są wśród nich 4 sale bez okien. Łączna powierzchnia wspomnianych pomieszczeń wynosi 1039,58 m², zlokalizowane są w części podziemnej, na parterze i na I. piętrze. W budynku do dyspozycji nauczycieli i studentów znajduje się również pracownia komputerowa wyposażona w 12 samodzielnych stanowisk, sala konferencyjna A (na 25 miejsc), sala audiowizualna wyposażona w projektor multimedialny, ekran oraz system nagłośnieniowy (mikrofony bezprzewodowe, odtwarzacze DVD), sala koncertowa ze sceną o powierzchni 503,74 m² i 236. miejscami dla widowni. Sala koncertowa, w której oprócz wydarzeń artystycznych odbywają się egzaminy semestralne i dyplomowe, wyposażona jest w nowoczesny system nagłośnieniowy i oświetleniowy, projektor multimedialny z ekranem, odtwarzacze CD i DVD; zainstalowany jest również system centralnego sterowania CUE, który umożliwia przy pomocy bezprzewodowego panelu dotykowego sterowanie oświetleniem, roletami, kurtyną i systemem audiowizualnym. Salę koncertową wyposażono także w cyfrowy system tłumaczeń symultanicznych na trzy języki obce dla 112. uczestników. Aula skomunikowana jest z pomieszczeniami przeznaczonymi dla reżysera dźwięku (akustyka), które mają stół mikserski, systemy odsłuchowe oraz niezbędne urządzenia do nagłaśniania i nagrywania prezentacji artystycznych. Z tyłu sali koncertowej znajdują się sale wykładowe, na potrzeby występów zagospodarowywane na garderoby.

Instytut ma odpowiednie instrumentarium muzyczne, w skład którego wchodzi organy elektryczne (2 szt.) fortepiany (7 szt. w tym Kawai, Yamaha, Steingraeber & Söhne), pianina (24 szt., m.in.: Kawai, Petrof, Scholze, Geyer, Calisia, Legnica, cyfrowe Yamaha, Korg), zestawy perkusyjne (Yamaha, Premier XPK), gitary klasyczne (Alhambra, M. Rodriguez, Esteve) oraz basowe, akordeony (Pigini Basson P34 z zestawem mikrofonowym, Pigini Boyan - guzikowy, Pigini Super Chamber L - klawiszowy, Grandina-guzikowy, Cantus – klawiszowy), flety - proste (sopranowe, altowe, tenorowe, basowe) i poprzeczne, skrzypce, kontrabas, trąbka oraz instrumentarium Orffa. Powyższe sale dydaktyczne i ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się. Taki stan sal dydaktycznych zasadniczo umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację zajęć. Biorąc jednak pod uwagę, że specjalność *muzyk kościelny* wymaga dostępu do organów tradycyjnych, dziwi brak takiego instrumentu w murach Instytutu. Ponadto liczba, wielkość sal, ich wyposażenie techniczne jak również liczba stanowisk przeznaczonych do pracy artystycznej i dydaktycznej są dostosowane do liczby studentów i umożliwiają prawidłową realizację zajęć dydaktycznych. Wszystkie pomieszczenia Instytutu mają dostęp do szybkiego Internetu. Warunki te zapewniają studentom swobodny dostęp do Wirtualnej Uczelni, wszelakich baz danych, wymiany informacji, komunikowania się w procesie kształcenia czy poszukiwania artystycznej inspiracji. W okresie zdalnego nauczania obowiązującym narzędziem była Platforma MS Teams, która pozwala na szereg zadań takich jak: prowadzenie zajęć w formie wideokonferencji w czasie rzeczywistym, przygotowanie ćwiczeń i zadań

dla studentów oraz bezpośrednią komunikację ze studentem poprzez czat i rozmowę wideo. Dane osobowe uczestników procesu dydaktycznego są zabezpieczone, zgodnie z polityką RODO. Z usługi Office 365 korzystają osoby zatrudnione w Uniwersytecie Rzeszowskim.

Studenci odbywają praktyki w wybranych szkołach ogólnokształcących, podstawowych i ponadpodstawowych, które są w pełni przygotowane do prowadzenia procesu dydaktycznego oraz są odpowiednio wyposażone. Zajęcia wychowania fizycznego realizowane są przez pracowników Studium Wychowania Fizycznego i Rekreacji UR, którzy wykorzystują bazę lokalową Uczelni.

Baza dydaktyczna, infrastruktura oraz aparatura badawcza jest dostępna dla studentów także poza wyznaczonym w harmonogramie wymiarze godzin (7 dni w tygodniu w godzinach 7.00-22.00). Studenci mają swobodny dostęp do wszystkich sal ćwiczeniowych oraz sal dydaktycznych z wyłączeniem sali koncertowej, z której korzystanie jest regulowane dodatkowymi uprawnieniami.

Studenci Instytutu Muzyki UR na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej korzystają z szerokiego i łatwego dostępu do książek, czasopism naukowych, materiałów pokonferencyjnych, e-booków, audiobooków, nagrań fonograficznych oraz innych źródeł informacji naukowych dzięki Bibliotece Uniwersytetu Rzeszowskiego, w skład której wchodzi: Biblioteka Główna, oraz biblioteki instytutowe. W Bibliotece UR znajduje się ponad 790 000 woluminów książek oraz ponad 109 000 woluminów czasopism. Biblioteka jest w pełni z informatyzowana i ma pełen dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki. Pośredniczy również w udostępnianiu krajowych i zagranicznych źródeł naukowych, m.in.: Springer, Elsevier - Science Direct, EBSCO, Willey-Blackwell, Medline, AIP/IPS, IOP Science, Web of Knowledge, Scopus, EMIS, Lex, Polska Bibliografia Lekarska, Polska Bibliografia Prawnicza, JSTOR, PWN ibuk.pl, ebookpoint BIBLIO. Duże znaczenie dla pracowników i studentów Instytutu Muzyki ma znajdująca się w budynku Czytelnia Muzyczna. Jest ona oddziałem Biblioteki Głównej Uniwersytetu Rzeszowskiego, zajmuje pomieszczenia o łącznej powierzchni 143,67m², w których znajdują się: fonoteka, magazyn czasopism, magazyn zbiorów, wypożyczalnia i czytelnia (20 miejsc dla czytelników). Zarejestrowani czytelnicy (366) mogą też korzystać z materiałów biblioteki na miejscu. Wśród zbiorów znajdują się druki zwarte - podręczniki i książki (11263 woluminy), zbiory specjalne - nuty, płyty (gramofonowe i CD), taśmy magnetofonowe w liczbie 8138 jednostek inwentarzowych, a także czasopisma tradycyjne bieżące oraz archiwalne polskie i zagraniczne (25 tytułów). Wśród tytułów periodyków, będących w kolekcji biblioteki warto odnotować takie jak: "Ars Inter Culturas", "Edukacja Muzyczna, Muzyka: Historia, teoria, edukacja", "Muzyka – kwartalnik", "Muzyka w Liturgii", "Pro Musica Sacra", "Przegląd Muzykologiczny", "Ruch Muzyczny", "Wychowanie Muzyczne w Szkole", "Polski Rocznik Muzykologiczny". Wobec konieczności zapewnienia studentom dostępu do całego spektrum pozycji, dotyczących dziedziny sztuki muzycznej, rekomenduje się zaimplementowanie biblioteki Uczelni do podstawowych kolekcji muzycznych online: Oxford Music (The New Grove Dictionary of Music and Musicians), JSTOR (kolekcje zagranicznych czasopism muzycznych, w tym wiele publikacji na temat edukacji muzycznej), Naxos Music Library (nagrania), ponadto rekomenduje się rozważenie dostępu do m.in. Cambridge Journals, Journal of Music Education, Popular Music. Biblioteka Instytutu Muzyki jest na bieżąco zaopatrywana w nowe i cenione wydania nut, co trzy lata dokonywany jest generalny przegląd bazy bibliotecznej.

W pomieszczeniu czytelni Instytutu Muzyki znajdują się stanowiska komputerowe, przeznaczone dla studentów i pracowników, umożliwiające przeglądanie zasobów internetowych. Dostęp do sieci Wifi, umożliwia wykorzystanie własnych urządzeń do pracy w Internecie.

W Uniwersytecie Rzeszowskim obowiązuje procedura monitorowania i przeglądu zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej, wdrożona w 2017 roku, a następnie zaktualizowana w lutym 2020 roku. Procedura określa sposób oceniania zasobów materialnych, wskazuje podmioty właściwe do dokonania oceny oraz terminy, w których należy takiej oceny dokonywać. Uprawnieni do zgłaszania uwag, dotyczących zapotrzebowania w zakresie zasobów materialnych, są studenci i pracownicy. Ocena infrastruktury i zasobów materialnych jest realizowana co dwa lata przez zespół ds. infrastruktury. Rokrocznie Dziekan zwołuje zebranie, na którym studenci

mogą zgłaszać swoje uwagi i sugestie o stanie infrastruktury i zasobów materialnych. Na podstawie takich ocen władze Kolegium Humanistycznego podejmują odpowiednie działania. W Instytucie Muzyki wszystkie uwagi, mające na celu poprawę infrastruktury oraz zasobów materialnych, są zgłaszane na bieżąco przez społeczność uniwersytecką do Dyrektora. Ważną potrzebą w zakresie utrzymania i doskonalenia bazy dydaktycznej w Instytucie Muzyki jest troska o jakość przygotowania instrumentów muzycznych, obejmująca ich remonty oraz strojenie, a także dokonywanie zakupów nowych instrumentów muzycznych.

Budynek Instytutu Muzyki, w którym prowadzone są zajęcia na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej ma udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami. Dla ich potrzeb w budynku zainstalowano sygnalizację przywoławczą, a do transportu wózków inwalidzkich służy nowoczesny schodolaz obsługiwany przez pracowników portierni. Na parkingu przy budynku wyznaczono miejsca dla osób z niepełnosprawnością. Uniwersytet Rzeszowski jest uczestnikiem programu „Przyjazny nURt” – rozwój dostępności UR „POWER.03.05.00-00A007/19. W ramach tego projektu wszyscy pracownicy Instytutu Muzyki odbyli szkolenie potwierdzone certyfikatem, a które było zatytułowane „Szkolenie świadomościowe dotyczące problemów osób niepełnosprawnych”.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, instrumentarium muzyczne oraz wyposażenie techniczne pomieszczeń, a także zasoby informacyjne umożliwiają realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Władze Uczelni dbają o stan, rozwój i sukcesywne doskonalenie infrastruktury dydaktycznej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego i zasobów edukacyjnych. Wdrożony system monitorowania oceny i wyznaczenia kierunków doskonalenia bazy dydaktycznej jest kompleksowy i wieloaspektowy. Baza dydaktyczna jest również dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Władze kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej współpracują z szerokim gronem interesariuszy zewnętrznych w celu projektowania i realizacji programu studiów (konsultacje) oraz zapewnienia odpowiedniej jakości kształcenia. Działania te były także prowadzone w warunkach nieobecności interesariuszy zewnętrznych wynikającej z czasowego ograniczenia funkcjonowania uczelni. Potwierdzeniem tego są zawarte porozumienia o współpracy z podmiotami, których profil działalności koresponduje z dyscypliną, do której kierunek został przyporządkowany. Zakres i zasięg działalności podmiotów, z którymi współpracuje kierunek jest zgodny zarówno z koncepcją jak i wyznaczonymi celami kształcenia. Zarówno realizowany program jak i cele kształcenia realizowane są poprzez ścisłą współpracę ocenianego kierunku z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Do najważniejszych przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych współpracujących z kierunkiem edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej można zaliczyć instytucje kulturalne i oświatowe usytuowane w Rzeszowie i okolicach. Do przedstawicieli zewnętrznych należą instytucje i podmioty, a także organizacje przynależące do sektora publicznego i prywatnego. Wskazano listę instytucji wraz z opisem charakteryzującym podmioty reprezentujące otoczenie zewnętrzne kierunku. Lista interesariuszy zewnętrznych, którzy w bezpośredni sposób wpływają na kształt programu oraz jakość uczenia składa się z kilkunastu podmiotów. W grupie podmiotów reprezentujących przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego znajdują się przedszkola, szkoły podstawowe oraz średnie, a także liczne instytucje kulturalne, w tym domy i ośrodki kultury, szkoły muzyczne. Istotnym partnerem kierunku jest Filharmonia Podkarpacka.

Ważnym aspektem współpracy władz kierunku z otoczeniem jest obecność interesariuszy zewnętrznych w pracach programowych kierunku. Zaangażowanie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prace programowe przekłada się w sposób bezpośredni na rozwój kierunku. Z przytoczonych danych oraz rozmów z przedstawicielami pracodawców podczas wizytacji wynika, że rozwój kierunku w dużej mierze uzależniony jest od zdefiniowania potrzeb interesariuszy zewnętrznych.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego opiniują program studiów, realizują wspólne przedsięwzięcia i projekty artystyczne, w tym warsztaty, seminaria, wydarzenia o charakterze kulturalno-edukacyjnym. Wspierają także kierunek w realizacji praktyk studenckich, przyczyniając się do podnoszenia kompetencji studentów.

Ponadto, zarówno z raportu, ale także spotkań z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego możemy rozpoznać różnorodne formy współpracy z ocenianym kierunkiem. Składają się na nie zarówno spotkania formalne - przedstawiciele pracodawców uczestniczą w posiedzeniach zespołu programowego (wcześniej wydziałowego zespołu ds. zapewnienia jakości kształcenia), jak i fakt, iż przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego także biorą udział w spotkaniach ze studentami i pracownikami naukowymi, uczestniczą w koncertach, warsztatach, konferencjach oraz innych wydarzeniach realizowanych w ramach ocenianego kierunku.

Ciałem odpowiedzialnym za zmiany na kierunku jest zespół programowy. W jego skład wchodzi nauczyciele akademicki, ale także praktycy tj. artyści z bogatym doświadczeniem naukowym i koncertowym. Prace zespołu polegają na wprowadzaniu zmian wynikających ze współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Propozycje zmian programowych, a także propozycje modyfikacji w jego zakresie, polegające na wprowadzeniu nowych zajęć oraz zmianach w programie studiów następują na podstawie sugestii płynących od interesariuszy zewnętrznych, nierzadko w wyniku dyskusji podczas spotkań prowadzonych w ramach posiedzeń zespołu programowego. W wyniku sugestii przedstawicieli pracodawców dokonano także zmian w organizacji i przebiegu praktyk studenckich.

Istotnym aspektem współpracy otoczenia społeczno-gospodarczego jest praca na rzecz przygotowania absolwentów kierunku do potrzeb rynku pracy. Wśród kadry prowadzącej kształcenie przejawiają się nierzadko praktycy, którzy w sposób bezpośredni mają wpływ na uaktualnianie programów studiów. Ich zatrudnienie na kierunku jest niewątpliwym atutem dla jakości kształcenia ocenianego kierunku.

Godnym uwagi jest fakt, że spotkania z przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych odbywają się regularnie, poprzez bieżący, formalny i nieformalny kontakt, Władze ocenianego kierunku w sposób stały i nieprzerwany otrzymują informacje na temat potencjalnych potrzeb pracodawców. Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym przejawiają się w wielu obszarach, zarówno tworzenia, realizacji jak i ciągłej poprawy jakości kształcenia.

Podpisane porozumienia o współpracy z interesariuszami zewnętrznymi wykazują, że charakter współpracy oraz zakres działań otoczenia społeczno-gospodarczego przyczyniają się do kształtowania umiejętności artystycznych studentów oraz podnoszenia kompetencji praktycznych studentów. Wskazane pola współpracy i zaangażowania są różnorodne, a co najważniejsze nieustannie

rozszerzane. Współpraca z interesariuszami przyczynia się do pogłębienia wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów, m.in. poprzez udział w praktykach studenckich czy możliwość współdziałania przy projektach artystycznych z różnymi grupami odbiorców, kontakt z którymi zapewniają właśnie podmioty zewnętrzne. Do grup tych wymienić należy dzieci, młodzież, ale także seniorów.

W toku oceny programowej przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych wskazali pola współpracy z kierunkiem, potwierdzili dopełnienie współpracy formalnymi dokumentami, a także zaprezentowali różnorodne formy współpracy z kierunkiem edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej. Przykładem takiej współpracy mogą być spotkania ze studentami i absolwentami, uczestnictwo w licznych warsztatach i cyklicznie organizowanych projektach artystycznych - często wskazywano na działania o zasięgu regionalnym, ogólnopolskim, jak i międzynarodowym. Konkretnym przykładem takich realizacji może być współpraca z Narodowym Forum Muzyki we Wrocławiu przy projekcie Akademia Chóralna, czy też współpraca z Polskim Związkiem Chórów i Orkiestr Międzynarodowego Festiwalu Chóralnego „Resovia Sings”, ale także współpraca z Instytutem Teologiczno-Pastoralnym - Diecezjalnym Studium Organistowskim - Seminariów Organowych dla Muzyków Kościelnych, Organistów i Dyrygentów. Ważnym polem współdziałania jest także organizacja nagrań i koncertów z chórami szkół muzycznych I stopnia regionu podkarpackiego, a także czynny udział studentów w audycjach muzycznych organizowanych dla szkół i przedszkoli przez Filharmonię Podkarpacką im. Artura Malawskiego w Rzeszowie. Takie realizacje stwarzają szansę do podnoszenia kompetencji studenckich w procesie kształcenia studentów, stają się możliwością promocji kierunku oraz szansą do nawiązania kolejnych partnerstw z przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych, z czego kierunek korzysta.

Uczelnia w ramach prac zespołu programowego kierunku prowadzi okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów. Wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów (np. wprowadzenie nowych zajęć, wprowadzenie zmian w organizacji i przebiegu praktyk).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na wizytowanym kierunku współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym odbywa się systematycznie i przybiera różnorodne formy. Przedstawiciele opiniują programy studiów, oceniają przebieg praktyk zawodowych, a także biorą udział w spotkaniach, podczas których odbywają się weryfikacje programu i ich aktualizacje. Współpraca z przedstawicielami otoczenia społeczno-ekonomicznego realizowana jest na kierunku poprzez m.in.: prowadzenie praktyki zawodowej, wolontariat organizację wykładów gościnnych, a także staże zawodowe i organizację wydarzeń artystycznych realizowanych z Filharmonią Podkarpacką. Ze względu na pandemię Covid-19 współpraca z otoczeniem gospodarczym miała charakter zdalny i odbywała się za pomocą spotkań zdalnych. W czasie ograniczonego funkcjonowania Uczelni prowadzono regularne spotkania z przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych. Uczelnia w ramach prac zespołu programowego kierunku prowadzi okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Koncepcja kształcenia na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej w Instytucie Muzyki Uniwersytetu Rzeszowskiego (do 30 września 2019 r. Wydział Muzyki UR) zakłada wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności niezbędne na międzynarodowym rynku pracy. Program studiów skonstruowany jest w taki sposób, aby zapewnić kompatybilność z programami kierunków muzycznych w zakresie edukacji artystycznej, funkcjonujących na europejskich uczelniach, co umożliwia wymianę studentów i kadry, przede wszystkim w ramach programu Erasmus+. W roku 2018 Instytut podpisał umowę o międzynarodowej współpracy z Guangdong University of Education (10-17.12.2018). W kontaktach międzynarodowych kadra akademicka i studenci korzystają z wymiany na mocy umów, jakie Uczelnia podpisała z zagranicznymi wyższymi uczelniami, m.in. z Czech, Słowacji, Hiszpanii, Niemiec, Rumunii, Turcji, Włoch, USA, Ukrainy, Węgier, Norwegii, Belgii, Szwecji. Ponadto Instytut (reprezentowany przez jednego z nauczycieli akademickich) działa w międzynarodowej organizacji European Association for Music in Schools-EAS, od 2009 uczestnicząc w corocznych konferencjach, m.in. na Łotwie (2018 - Jelgava), w Austrii (2017 - Salzburg), na Litwie (2016 - Wilno), w Niemczech (2015 - Rostock), na Cyprze (2014 - Nikozja), w Belgii (2013 - Leuven), Polsce (2011 - Gdańsk), Turcji (2010 - Bolu), Estonii (2009 - Tallinn).

W Jednostce, prowadzącej oceniany kierunek, rodzaj i zakres wymiany międzynarodowej są w pełni zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Szczegółowy wykaz wyjazdów w ramach programu Erasmus+, jaki można znaleźć na stronie Uczelni - 21 umów z uczelniami, zapewniającymi kształcenie w zakresie muzyki), potwierdza szeroką wymianę. O regularności współpracy międzynarodowej świadczą szczegółowe dane, dotyczące wzajemnej wymiany nauczycieli akademickich i studentów w minionych latach akademickich, poczynając od roku akademickiego 2015/2016. W okresie 2016-2021 kierunek gościł łącznie 20. profesorów z zagranicznych uczelni. Przeciętnie, każdego roku w okresie 2016-2019 zorganizowano ok. 20 wyjazdów nauczycieli akademickich w celu realizacji różnych międzynarodowych projektów. W 2016 r. w Instytucie Muzyki odbyły się 4 wykłady wykładowców z Włoch i Niemiec, w 2017 r. - dwa (z udziałem muzyków tureckich), w 2018 r. - trzy (wykładowcy z Chin, Ukrainy, Turcji), w 2019 r. - cztery (nauczyciele z USA, Czech, Włoch, Turcji) i w 2021 r. - jeden nauczyciel akademicki przyjechał z Włoch. W międzynarodowych projektach badawczo-artystycznych w latach 2016-2021 wzięło udział 168. studentów kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej, natomiast w ramach programu Erasmus+ kierunek gościł 6. studentów z uniwersytetów z Włoch, Ukrainy, Turcji i Hiszpanii. Wszystkie jednostki zagraniczne, objęte umowami, proponują kształcenie na kierunku „muzyka”. W ramach programu studenci mogą odbyć część studiów na uczelniach zagranicznych, a nauczyciele akademicy - realizować krótkoterminowe wyjazdy w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych. Sprawy mobilności międzynarodowej studentów i pracowników organizuje i nadzoruje w Instytucie Muzyki Dział Kształcenia (międzynarodowe programy studenckie oraz Erasmus+) oraz Dział Nauki i Projektów (międzynarodowe programy, projekty naukowe i badawcze). Uczestnictwo w tych programach odbywa się na ogólnych zasadach obowiązujących wszystkich studentów. W ciągu ostatnich lat Instytut Muzyki podejmował wielorakie działania na rzecz rozszerzenia oferty dla programu Erasmus+. Proces ten odbywa się poprzez nawiązywanie kontaktów międzynarodowych i podpisywanie umów zgodnie z obowiązującym prawem krajowym i międzynarodowym, a także z zachowaniem odpowiednich procedur wewnętrznych oraz zasad realizacji programu w danym roku akademickim. Uczelnia tworzy i rozwija ofertę kształcenia w językach obcych, co ulepsza warunki podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów oraz kadry. Studenci Instytutu Muzyki kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej mogą zdobywać umiejętności i kompetencje w zakresie języków obcych, mając do wyboru następujące języki: język angielski, język niemiecki i język rosyjski. Na studiach I stopnia studenci realizują 120 godzin ćwiczeń warsztatowych

w zakresie języka obcego, na studiach II stopnia ćwiczenia/konwersatoria języka obcego wynoszą 60 godzin. Studenci, w ramach lektoratu z języka angielskiego, który uwzględnia terminologię specjalistyczną z zakresu objętego programem studiów, rozwijają kompetencje językowe zmierzające do osiągnięcia poziomu B2 (studia I stopnia) i poziomu B2+ (studia II stopnia według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego). Kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w językach obcych, takich jak: angielski, niemiecki, francuski, włoski, rosyjski, ukraiński. Umiejętności te pozwalają na sprawne komunikowanie się w ramach procesu dydaktycznego ze studentami z innych krajów, jak również na kontakty z ośrodkami akademickimi na świecie.

Wzajemne wizyty kadry akademickiej w celu przeprowadzenia warsztatów, kursów mistrzowskich, szkoleń, a także udziału w konferencjach artystyczno-naukowych są okazją do poznania kultury i tradycji muzycznej innego kraju. Służą również konfrontacji postaw twórczych i metod nauczania, oraz wzbogacaniu wiedzy w zakresie interesujących obie strony tematów badawczych. Międzynarodowa aktywność kadry dotyczyła w dużej mierze uczestnictwa w zagranicznych konferencjach naukowych, średnio każdego roku w okresie 2016-2019 zorganizowano ok. 20 wyjazdów nauczycieli akademickich przy realizacji różnych międzynarodowych przedsięwzięć. Były to m.in.:

- projekty międzynarodowe - 2016 r.- WORKING WITH MUSIC Progetto, realizowany przez następujące uczelnie wyższe: konsorcjum włoskich konserwatoriów: Frosinone, Bari, Genova, L'Aquila, Monopoli, Padova, Torino, Trieste, Verona Pescara, Castelfranco Veneto, Cagliari, Livorno, Venezia, Saint Louis of Rome oraz partnerzy europejskich uczelni, m.in Aarhus University - Dania, University of Oulu - Finlandia, Helsinki Metropolia University - Finlandia, Malmo University - Szwecja, Estonian Academy of Music and Theatre Tallin – Estonia, Wydział Muzyki UR, 2016 r. - „CoDIME -CONNECTING DIVERSITY In & THROUGH MUSIC EDUCATION”, realizowany przez konsorcjum uczelni wyższych: Umeå University – Szwecja, Stord/Haugesund University College – Norwegia, Wydział Muzyki Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2017 r. - projekt edukacyjno-artystyczny „Muzyczny Rzeszów” realizowany w języku angielskim, w ramach współpracy międzynarodowej Wydziału Muzyki UR z Nazareth College of Rochester NY, 2018 r. - „Visegrad Choral Bridges II” we współpracy z uniwersytetami w Ołomuńcu, Bańskiej Bystrzycy i Egerz, 2021- 2023 - Projekt Poly-UNiverse in Teacher Training Education “A new era of digital platforms in music e-ducation”, realizowany przez konsorcjum uczelni wyższych: Eszterházy Károly University Eger (Hungary), Conservatorio Luigi Perosi Campobasso (Italy,) Conservatorio Ottorino Respighi Latina (Italy), Babeş-Bolyai University Cluj-Napoca (Romania), Zeneiroda Kft. Budapest (Hungary), Uniwersytet Rzeszowski - Instytut Muzyki, 2021 r. - projekt Ukrainian Live Classic, finansowany ze środków grantowych The Ukrainian Cultural Foundation – przygotowanie opracowania muzykologicznego, emisji i form rozpowszechniania w międzynarodowym obiegu publicznym utworów muzycznych;
- wykłady, warsztaty muzyczne, seminaria: 2017 r. - cykl wykładów w ramach programu Erasmus+ na University of Saragossa, Department of Music - “Polish Music in Saragossa, Folklorism in Polish music in the second half of the 20th century”, “The influences of Bela Bartók on Polish composers' works”, “The higher dimension of spirituality in the Polish composers' works”, 2018 r. - cykl wykładów w ramach programu Erasmus+ na Leuphana University, Lüneburg (Niemcy) - “The influence of Bela Bartók on development of folklorism in Poland”, “Krzysztof Penderecki's works realized in the Polish Radio Experimental Studio”, wykłady i zajęcia dydaktyczne prowadzone w Czechach, na Słowacji, we Włoszech, w Turcji, Mołdawii, na Węgrzech, Ukrainie.

Studenci także biorą czynny udział w przeglądach międzynarodowych, przy ich współudziale odbył się np. projekt badawczo-artystyczny “Magnificat D-dur J. S. Bacha” zrealizowany w 2016 r. wspólnie przez grupę studentów z Nazareth College of Rochester (USA) i studentów z Wydziału Muzyki UR, projekt międzynarodowy naukowo-dydaktyczny “The Rhythm of the Music. Is the combination of beats per measure in musical text a Math” zrealizowany w 2016 r. (była to interaktywna prezentacja i warsztaty przygotowane w języku angielskim przez 12. studentów kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej dla grupy 66. uczniów, studentów i wykładowców z Grecji, Danii, Portugalii, Włoch, Rumunii, Węgier i Polski); projekt naukowo-artystyczny „Visegrad Choral Bridges II” realizowany

w 2018 r. we współpracy z uniwersytetami w Ołomuńcu, Bańskiej Bystrzycy i Egerze (w projekcie wzięło udział 25. studentów); międzynarodowy projekt artystyczny "G. Verdi Requiem" zrealizowany w 2019 r. w Coimbra (Portugalia), w którym wystąpiło 40. studentów wizytowanego kierunku.

Umieędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej jest na bieżąco monitorowane. Do roku 2019 kadra zarządzająca Wydziałem Muzyki - Dziekan, Prodziekani, Kierownicy Zakładów, koordynator wydziałowy ds. Erasmusa oraz delegowani studenci, po konsultacjach z Radą Programową prezentowali raport na corocznej dedykowanej temu procesowi Radzie Wydziału. W tych gremiach zapadały decyzje, dotyczące strategii i planów działań związanych z umieędzynarodowieniem kierunku. Raport przesyłano do odpowiedniej komórki centralnej - Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, która po wnikliwych analizach formułowała zalecenia oraz sugestie dla Wydziału. Po reorganizacji struktury Uniwersytetu Rzeszowskiego, z dniem 1 października 2020 r. obszar monitorowania procesu umieędzynarodowienia kształcenia został podzielony pomiędzy Dział Kształcenia – międzynarodowe programy studenckie oraz ERASMUS i Dział Nauki i Projektów – międzynarodowe programy i projekty naukowe i badawcze.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj i zakres wymiany międzynarodowej są w pełni zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Jednostka współpracuje z 21 ośrodkami zagranicznymi, kształcącymi w zakresie edukacji muzycznej. Przedstawione dane potwierdzają dużą wymianę międzynarodową studentów i aktywność zagraniczną kadry prowadzącej kształcenie. Wymiana nauczycieli akademickich w ramach programu Erasmus+ dotyczy 9. osób, pozytywnie należy ocenić wymianę prowadzoną w ramach innych form ze szczególnym uwzględnieniem wzajemnych wizyt nauczycieli akademickich. Przeprowadzane w Jednostce i uczelniach partnerskich kilkudniowe warsztaty, kursy mistrzowskie, wykłady oraz udział w konferencjach i sympozjach międzynarodowych mają istotny wpływ na podniesienie jakości kształcenia na prowadzonym kierunku. Wymiana doświadczeń przy aktywności na wszystkich wspomnianych polach jest cennym źródłem nowych idei i motywacją do doskonalenia szeroko pojętego warsztatu z zakresu muzyki. Prowadzone są okresowe oceny stopnia umieędzynarodowienia kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Kierunek edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej na Uniwersytecie Rzeszowskim gwarantuje wszechstronne oraz bogate wsparcie w procesie uczenia się. Uniwersytet zapewnia studentom potrzebne warunki, konieczne do kompleksowego kształcenia. Studenci motywowani są do nauki oraz do osiągania wysokich wyników. Metody oraz formy nauczania dostosowywane są do wszelkich potrzeb studentów. Uczelnia gwarantuje również wsparcie, przygotowujące absolwentów kierunku do wejścia na rynek pracy. Studentów motywuje się także do wielu różnorodnych działań

pozaedukacyjnych na płaszczyznach takich jak naukowa, społeczna, sportowa, a przede wszystkim artystyczna. Uczelnia zapewnia słuchaczom możliwość skorzystania ze wsparcia finansowego. Uniwersytet Rzeszowski prowadzi wsparcie studentów, polegające na zachęcaniu do udziału w inicjatywach pozaedukacyjnych, takich jak udział w wydarzeniach artystycznych, konferencjach, konkursach, projektach, warsztatach oraz szkoleniach. Studenci, biorąc udział w wyżej wymienionych projektach mogą liczyć na opiekę dydaktyczno-naukową oraz mentoring ze strony osób odpowiedzialnych za poszczególne inicjatywy. Uczelnia wspiera także studentów materialnie w podejmowaniu działań programowych. Wszelkie informacje, dotyczące pozaprogramowych działań naukowych dostępne są na stronie internetowej w zakładkach poszczególnych Kolegiów oraz rozsyłane są mailingiem.

Nauczyciele akademicki angażują studentów do wspólnych przedsięwzięć naukowoartystycznych. Przykładem może być udział studentów w koncercie „Uniwersytet sztuki - Sztuka uniwersytetu, który odbył się w Instytucie Muzyki w dniu 9.05.2019. Studenci kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej mają zagwarantowane wsparcie związane z prowadzeniem kształcenia w formie zdalnej. Studenci mieli możliwość wzięcia udziału w szkoleniach oraz warsztatach Uniwersyteckiego Centrum Kształcenia na Odległość, dotyczących obsługi platform i stron używanych przez Uczelnię. Wszelkie materiały odnoszące się do pomocy w kwestiach technicznych oraz dane kontaktowe do osób odpowiedzialnych za wsparcie informatyczne dostępne są na stronie internetowej Jednostki w zakładce Usługi IT dla studentów oraz w zakładce COVID info. Studenci wykluczeni cyfrowo oraz nieposiadający instrumentów mogli także skorzystać ze wsparcia Uczelni w postaci dostępu do infrastruktury oraz instrumentów koniecznych w przyszłej pracy zawodowej. Dodatkowo Uczelnia zapewnia studentom dostęp do ogólnodostępnej, bezprzewodowej i bezpłatnej sieci wi-fi. Studenci mają również możliwość korzystania z pomieszczeń, wypożyczając salę w celu ćwiczeń na instrumentach. Uczelnia, przed pandemią, również umożliwiała wszystkim studentom korzystanie z dostępu do sal. Kształcenie prowadzone przez Uniwersytet Rzeszowski przygotowuje studentów kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej do wejścia na rynek pracy. Mogą oni skorzystać z bogatej oferty Działu Rekrutacji i Karier Studenckich Sekcji Biura Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego. Informacje na temat Biura oraz jego konkretnych działań, a także dane kontaktowe dostępne są dla studentów na stronie internetowej Uniwersytetu oraz na social mediach Biura Karier. Biuro Karier proponuje studentom udział w szkoleniach oraz warsztatach. Na stronie dostępne są również informacje dotyczące ofert pracy oraz praktyk. Student może uzyskać też pomoc w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych poprzez zapoznanie się z treścią Poradnika Rynku Pracy dostępnego na stronie internetowej. Dzięki działaniom Biura Karier, studenci mogą także skorzystać z indywidualnego doradztwa zawodowego oraz dowiedzieć o różnego rodzaju współpracy Uczelni z potencjalnymi pracodawcami. Biuro Karier kieruje swoje działania nie tylko do studentów, ale także absolwentów Jednostki. Na Uniwersytecie Rzeszowskim istnieje wiele różnorodnych możliwości wsparcia materialnego kierowanego do studentów. Uczelnia oferuje studentom stypendia socjalne, stypendia socjalne dla osób z niepełnosprawnościami, stypendia Rektora dla najlepszych studentów oraz dla najlepszych doktorantów, stypendia dla cudzoziemców, zapomogi bądź kredyty studenckie. Studenci mogą również wnioskować o wsparcie materialne ze strony Uczelni w celu finansowania udziału w różnego rodzaju działaniach pozaedukacyjnych, takich jak konferencje, projekty bądź konkursy. Wszelkie informacje dotyczące wsparcia materialnego dostępne są na stronie internetowej w zakładce Stypendia, kredyty studenckie, ubezpieczenia. Studenci mogą również uzyskać wszystkie potrzebne informacje oraz dokumenty kontaktując się z administracją Uczelni.

Uniwersytet umożliwia studentom rozwój na różnych płaszczyznach, wspierając ich działania organizacyjne, wolontaryjne, społeczne, sportowe, a przede wszystkim artystyczne. Na Uniwersytecie funkcjonuje Akademicki Związek Sportowy, Orkiestra Kameralna Uniwersytetu Rzeszowskiego, Chór Cantillena oraz Chór Akademicki. Studenci mają także możliwość działania w organizacjach studenckich, a także mogą brać udział w różnorodnych inicjatywach organizowanych przez Jednostkę. Na Uczelni prowadzone jest wsparcie kierowane do osób z niepełnosprawnościami, gwarantując im indywidualne podejście do ich spraw oraz przychylność ze strony wszystkich pracowników Uczelni. Jednostka zapewnia osobom z niepełnosprawnościami warunki sprzyjające realizacji procesu

kształcenia, umożliwiając bezproblemowe korzystanie z kształcenia oraz infrastruktury. Uczelnia gwarantuje studentom z niepełnosprawnościami pomoc w postaci tłumacza migowego dla niedosłyszących, asystenta osoby niewidomej lub niedowidzącej, transportu na zajęcia dydaktyczne studentów z dysfunkcjami narządu ruchu oraz wypożyczania sprzętu wspomagającego proces uczenia się. Studenci z niepełnosprawnościami mogą także uzyskać indywidualizację procesu kształcenia. Na Uniwersytecie za bezpośredni kontakt oraz pomoc kierowaną do osób z niepełnosprawnościami odpowiada Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych. Biuro zajmuje się także edukowaniem społeczności akademickiej w kwestiach związanych z niepełnosprawnościami. Biuro realizuje projekt „Przyjazny nURt”, mający na celu wdrożenie przepisów o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Studenci zagraniczni są osobami zarówno studiującymi na Uczelni, jak i uczęszczającymi na zajęcia w ramach programu Erasmus+. Cudzoziemcy mogą liczyć na pomoc oraz kompleksowe wsparcie ze strony wszystkich pracowników Uczelni. Informacje kierowane do studentów z zagranicy dostępne są w formie bezpośredniej – na terenie Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz poprzez telefoniczny kontakt z jednostkami odpowiedzialnymi za pomoc osobom z zagranicy. Kompleksowe informacje udostępniane są przede wszystkim na stronie internetowej Uczelni w zakładce Sekcja Wymiany Akademickiej i Studentów Zagranicznych. Wszelkie informacje dostępne są na stronie internetowej w języku polskim, angielskim oraz ukraińskim. W Jednostce prowadzone są także działania zapewniające studentom możliwość udziału w wymianach międzynarodowych w ramach programu Erasmus+. Studenci kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej mogą korzystać z indywidualizacji procesu kształcenia. Indywidualizacja gwarantuje przystosowanie programu studiów do indywidualnych potrzeb. Kierowana jest do studentów: szczególnie uzdolnionych, z niepełnosprawnościami oraz kształcących się na różnych kierunkach. Studenci korzystający z indywidualizacji procesu kształcenia mają zapewnioną odpowiednią opiekę naukowo-dydaktyczną. W sytuacjach problematycznych, konfliktowych oraz delikatnych studenci kierunku mogą liczyć na wsparcie ze strony władz Jednostki. Wszystkie skargi i wnioski zgłaszać można w pierwszej kolejności do opiekuna roku. Można je również kierować do Dziekana oraz Prorektora ds. Studenckich i Kształcenia. Studenci zgłaszają je w formie bezpośredniej - na spotkaniu z osobą odpowiedzialną za dany problem, bądź w formie pisemnej jako podanie bądź mail do odpowiedniej komórki organizacyjnej. Studenci mogą również kontaktować się z przedstawicielami Samorządu Studenckiego w celu uzyskania wsparcia i pomocy w indywidualnych sytuacjach problematycznych. Studenci Uniwersytetu są kompleksowo informowani o kwestiach związanych z wszelkiego rodzaju bezpieczeństwem. Na Uczelni prowadzone są działania mające na celu uświadomienie studentów w kwestiach mobbingu, dyskryminacji, molestowania, przemocy oraz ogólnie rozumianego bezpieczeństwa. Rektor Uczelni powołał także Pełnomocnika ds. Równego Traktowania, który ma za zadanie przeciwdziałać oraz reagować we wszelkiego rodzaju sytuacjach związanych z dyskryminacją, a także poszerzać wiedzę związaną z dyskryminacją w społeczności akademickiej. Jednostka stworzyła także Kodeks Etyki, którego treść dostępna jest na stronie internetowej w zakładce Równe traktowanie. Na Uczelni prowadzona jest również Strefa wsparcia, która zajmuje się przede wszystkim pomocą psychologiczną, kierowaną do zainteresowanych studentów, lecz także wsparciem adresowanym do osób dotkniętych różnego rodzaju przemocą. Uniwersytet umożliwia studentom kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej korzystanie ze wsparcia ze strony pracowników naukowo-dydaktycznych poza zajęciami ujętymi w programie studiów. Na Uczelni prowadzone są dyżury oraz konsultacje w wymiarze dwóch godzin tygodniowo. Informacje na temat terminów konsultacji i dyżurów udostępnione są na stronie internetowej Jednostki w zakładkach poszczególnych Kolegiów. W trakcie pandemii konsultacje oraz dyżury odbywały się zdalnie, na platformie internetowej używanej przez Uczelnię. Na Uniwersytecie istnieje również funkcja opiekuna roku. Studenci mogą liczyć na pomoc opiekuna w sytuacjach problematycznych zarówno indywidualnych, jak i grupowych. Pomoc ze strony administracji Uczelni dotyczy spraw takich jak informowanie na temat procesu kształcenia, wsparcia materialnego, a także udzielanie wszelkiego rodzaju potrzebnych informacji związanych z procesem studiów. Informacje kontaktowe do poszczególnych pracowników administracji Uczelni udostępnione są na stronie internetowej Jednostki. Kontakt z pracownikami administracji możliwy jest w formie bezpośredniej - na terenie Uczelni, lecz

także telefonicznie lub mailowo. Za obsługę studentów odpowiedzialni są przede wszystkim pracownicy poszczególnych Kolegiów, którzy odpowiadają za stały kontakt i pomoc dotyczącą procesu studiów.

Na Uniwersytecie Rzeszowskim funkcjonuje Samorząd Studentów. Członkowie Samorządu aktywnie uczestniczą w działaniach prowadzonych przez Uczelnię, biorąc udział w projektach skierowanych do grona akademickiego, jednocześnie je współtworząc. Studenci wchodzący w skład Samorządu są także członkami innych jednostek uczelnianych, takich jak Senat bądź komisje uczelniane. Samorząd działa również na rzecz studentów, wspiera ich we wszelkiego rodzaju sytuacjach problematycznych. W strukturze Samorządu istnieje Komisja Kultury, która zajmuje się promowaniem działań artystycznych. Na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej funkcjonują trzy koła naukowe: Studenckie Koło Artystyczno-Naukowe Dyrygentury Chóralnej Instytutu Muzyki Uniwersytetu Rzeszowskiego, Koło Dydaktyki Nauczania Muzyki oraz Koło Instrumentalistów. Wszystkie koła posiadają swoich opiekunów, którzy odpowiadają za nadzór merytoryczny nad prowadzonymi działaniami. Koła mogą również liczyć na wsparcie materialne ze strony Uczelni udzielane przez Dział Nauki Uniwersytetu Rzeszowskiego. Członkowie kół uczestniczą oraz organizują różnego rodzaju spotkania, warsztaty, wykłady, konferencje oraz debaty dotyczące nie tylko tematów związanych z kierunkiem studiowania. Koła organizują również koncerty, nagrywają płyty oraz wydają publikacje.

Uniwersytet Rzeszowski, z udziałem studentów, przeprowadza ewaluację oraz monitoruje szeroko rozumiane wsparcie, w tym efektywność prowadzonego na kierunku wsparcia studentów, jego form oraz poziomu zadowolenia interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Ewaluacja wsparcia przeprowadzana jest na dwa sposoby – nieformalnie oraz formalnie. Jej celem jest nie tylko udoskonalenie procesu kształcenia, lecz także polepszenie szeroko rozumianego funkcjonowania Uniwersytetu. Poprzez sposób formalny studenci mogą wziąć udział w cyklicznych, anonimowych badaniach ankietowych prowadzonych przez Dział Jakości i Akredytacji, które dostępne są w formie elektronicznej. W tych badaniach studenci mogą wyrazić opinie, nie tylko na temat prowadzonych zajęć, poszczególnych pracowników oraz harmonogramów studiów, ale także mogą ocenić pracę administracji Uczelni, w tym na przykład pracę dziekanatów. Wyniki przeprowadzanej ewaluacji są ogólnodostępne na stronie internetowej w zakładce jakości kształcenia. Na Uczelni przeprowadzane jest także badanie ankietowe zadowolenia absolwentów, które organizowane jest przez Biuro Karier. Studenci mogą także wziąć udział w badaniu ankietowym dotyczącym dostępu do informacji oraz warunków studiowania, w tym nauki zdalnej. Studenci mogą zgłaszać różnego rodzaju sprawy również w sposób nieformalny do poszczególnych pracowników Uczelni, takich jak opiekun roku, Dziekan, Prorektor ds. Studenckich i Kształcenia oraz Rektor UR, a także Pełnomocnik ds. Równego Traktowania, oraz pracownicy Biura ds. Osób niepełnosprawnych. Nieformalnie studenci mogą także kontaktować się z przedstawicielami Samorządu Studentów. Wszystkie sprawy studenci mogą zgłosić bezpośrednio, w formie podań bądź mailowo, co zdaniem studentów przynosi oczekiwane przez nich działania doskonalące system wsparcia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Studenci kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej mają zagwarantowane kompleksowe wsparcie w osiąganiu efektów uczenia się oraz w procesie kształcenia. Uczelnia zapewnia studentom dostęp do szerokiego wsparcia dydaktycznego, naukowego oraz socjalnego. Zapewnione jest również wsparcie finansowe, które funkcjonuje odpowiednio. Studenci mogą skorzystać z indywidualizacji procesu kształcenia, a także liczyć na wsparcie we wszystkich sprawach indywidualnych związanych z procesem studiowania. Uczelnia przygotowuje studentów do wejścia na rynek pracy, a przede wszystkim pomaga w budowaniu kariery zawodowej już w trakcie studiów. Uniwersytet Rzeszowski zapewnia możliwość bogatego rozwoju pozaprogramowego. Studentom z niepełnosprawnościami oraz studentom z zagranicy gwarantuje się potrzebną opiekę. Słuchacze

mogą liczyć na wsparcie ze strony Uczelni, kontakt z kadrą dydaktyczno-naukową oraz z pracownikami administracji. Na Uczelni funkcjonuje Samorząd Studentów oraz koła naukowe, gdzie studenci doskonalą się i działają na rzecz Uniwersytetu Rzeszowskiego. Władze Uniwersytetu regularnie monitorują proces kształcenia, starając się ulepszyć jakość studiowania. Działania prowadzone na Uczelni wzbogacają kształcenie, czyniąc je kompleksowym co wpływa na jakość studiów oraz daje studentom oraz absolwentom wiele różnorodnych możliwości w karierze zawodowej związanej z kierunkiem edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Dostęp do informacji zapewniają podmioty uniwersyteckie prowadzące kształcenie kierunkowe – w przypadku ocenianego kierunku studiów (Kolegium Nauk Humanistycznych) oraz kanały informacyjne organizowane na poziomie Uczelni.

Bogate źródło informacji, zapewniające publiczny dostęp do niego różnych grup odbiorców bez ograniczeń związanych z miejscem i czasem i używanym przez odbiorców sprzętem, stanowi strona internetowa Uczelni. Jest ona dostępna w j. polskim, j. angielskim oraz ukraińskim, co w założeniu rozszerza krąg potencjalnych kandydatów na studia. W sześciu głównych zakładkach: Uniwersytet, Kolegia, Kandydat, Student, Doktorant, Pracownik znajduje się szerokie spektrum informacji i aktualnych wiadomości na temat zasad pracy i działalności Uczelni m. in.: uczelniane akty prawne: Statut, Regulamin Studiów itp. Informacje ogólne dla wszystkich studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego znajdują się w zakładce „Student”, gdzie w 18 wyodrębnionych podzakładkach umieszczone zostały wiadomości dotyczące praw i obowiązków studenta, organizacji studenckich, ruchu naukowego, jakości kształcenia, nauki, aż po informacje organizacyjne oraz dotyczące pomocy i wsparcia.

Szczegółowy zakres informacji związany z wizytowanym kierunkiem znaleźć można na stronie Kolegium Nauk Humanistycznych, w zakładce „Student”, wybierając poziom: kierunki studiów edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej – Uniwersytet Rzeszowski oraz na stronie Instytutu Muzyki. Strony te adresowane są zarówno do kandydatów, jak i obecnych studentów i zawierają opis warunków studiowania i sposobów wsparcia w procesie uczenia się, zasady rekrutacji („Krok po kroku”), program i plany studiów, siatki godzin, sylabusy prowadzonych zajęć, efekty uczenia się, praktyki, karty praktyk, listy zajęć fakultatywnych, zasady dyplomowania (wraz z przyznawanymi kwalifikacjami i tytułami zawodowymi), możliwości dalszego kształcenia, biogramy wykładowców kierunku, charakterystyki sylwetki absolwenta. Bieżące zasady rekrutacji oraz informacje o kierunku można uzyskać również przez ogólnouniwersytecki system rekrutacji na studia I i II stopnia oraz pod adresem mailowym.

Na Uczelni działa platforma Wirtualna Uczelnia, która zapewnia dostęp studentom do informacji dotyczących postępów w studiowaniu, oferty dydaktycznej, sylabusów, ułatwia komunikację między studentami i nauczycielami akademickimi. Ważnym elementem systemu jest możliwość oceny zajęć przez studentów.

Przekazywanie informacji o kierunku jest też prowadzone poprzez tradycyjne kanały komunikacyjne jak tablice ogłoszeniowe w budynku Instytutu Muzyki oraz materiały informacyjne udostępniane podczas wydarzeń, imprez edukacyjnych.

Informacje o ofercie studiów na ocenianym kierunku prezentowane są w czasie ogólnouniwersyteckich wydarzeń edukacyjnych (np. Drzwi Otwarte, Festiwal Nauki) oraz podczas innych imprez kulturalnych. Ocena jakości publicznego dostępu do informacji odbywa się na kilku poziomach. W procesie aktualizacji danych biorą udział pracownicy Dziekanatu Kolegium Nauk Humanistycznych oraz informatyk. Informacje związane z organizacją kształcenia na kierunku przygotowuje Kierownik kierunku i zespół programowy kierunku. Przedstawiciel studentów może na posiedzeniach zespołu oraz poprzez ankiety zgłaszać uwagi odnośnie do oceny dostępu do informacji: o harmonogramach studiów, sylabusach czy też bieżących zmianach w organizacji zajęć. W ankietach studenci mogą również zasugerować zmiany na rzecz poprawy dostępności do informacji oraz wyrazić swe zdanie co do zawartości i użyteczności informacji stron i portali społecznościowych.

Działania administracyjne w zakresie oficjalnych stron dokonywane są przez pracowników Uczelni i współpracujących z nimi studentów, także w zakresie aktualizacji i modernizacji. Zgłaszane propozycje zmian podlegają weryfikacji i są sukcesywnie wdrażane.

Wnioski w formie rekomendacji są dyskutowane i formułowane w czasie posiedzeń Rady Dydaktycznej Kolegium Nauk Humanistycznych z udziałem studentów. Przykładem działań doskonalących proces poszerzania zakresu informacji i dostępu do niej, jest dodanie na stronie Jednostki zakładki COVID INFO ze stale aktualizowanymi informacjami związanymi z organizacją procesu kształcenia w okresie pandemii (m. in. zarządzenia Rektora, komunikaty, informacje o szczepieniach).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Sposoby zapewnienia aktualności i zgodności informacji o procesie kształcenia z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach należy ocenić pozytywnie.

Zakres informacji o rekrutacji, przebiegu studiów, osiągnięciach kadry i studentów oraz karierach zawodowych absolwentów jest prawidłowy. Większość poszukiwanych informacji jest łatwo dostępna na stronie internetowej Uczelni oraz portalach społecznościowych. Dodatkowych, szczegółowych informacji udzielają pracownicy administracyjni i władze Wydziału i Uczelni. Ważną formą udostępniania informacji o ocenianym kierunku są „Drzwi otwarte”, Festiwal Nauki, jak też przedsięwzięcia artystyczne organizowane przez studentów i pracowników kierunku.

Zgłaszane propozycje zmian odnośnie do jakości publicznego dostępu do informacji podlegają weryfikacji i są sukcesywnie wdrażane.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Kompetencje i zakres odpowiedzialności osób oraz zespołów, które sprawują nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów zostały określone w sposób przejrzysty. Zgodnie z Uchwałą 508/11/2019 Senatu Jednostki z dnia 28.11.2019 r., która została podjęta po wejściu w życie ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce, za jakość kształcenia i jego monitorowanie na ocenianym kierunku studiów odpowiada Zespół programowy kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej oraz Rada dydaktyczna Kolegium Nauk Humanistycznych, które z kolei podlega Komisji Senackiej ds. Kształcenia funkcjonującej na poziomie Uczelni. Komisję nadzoruje Rektor Jednostki. W skład Zespołu programowego kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej wchodzi: Kierownik, nauczyciele akademicki reprezentujący dyscyplinę sztuki muzycznej (nie więcej niż 4) oraz przedstawiciel studentów wskazany przez Samorząd Studentów. Kierownik zespołu programowego odpowiada bezpośrednio za nadzorowanie procesu dydaktycznego, tworzenie dokumentacji programu studiów, ocenę programu jak i jego ewaluację, w tym przegląd sylabusów. W skład Rady dydaktycznej Kolegium Nauk Humanistycznych wchodzi: Dziekan i prodekan, kierownicy poszczególnych kierunków, przedstawiciele administracji i studentów. Rada dydaktyczna jest bezpośrednio odpowiedzialna za ewaluację i doskonalenie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w ramach Kolegium, w tym opiniuje zmiany w programach studiów, proponuje nowe programy studiów na podstawie wyników prac i wniosków zespołów programowych kierunków. Rada dydaktyczna uwzględnia także w swoich działaniach ocenę dostępności informacji o programach studiów, analizuje wyniki badań związanych z jakością kształcenia. Bezpośredni nadzór nad zapewnieniem jakości kształcenia w Kolegium Humanistycznym sprawuje Dziekan, do którego obowiązków należy również zatwierdzanie obsady zajęć na kierunku, zgodnie z kompetencjami nauczycieli akademickich, w porozumieniu z Dyrektorem Instytutu Muzyki. Dziekan ma również prawo do powoływania tzw. komisji doraźnych (np. Zespół ds. Infrastruktury). Ponadto w Jednostce funkcjonuje Dział Jakości i Akredytacji, który wspomaga Radę dydaktyczną. Dział Jakości i Akredytacji m.in. sporządza wzory ankiet, które są następnie wykorzystywane do badań dotyczących jakości kształcenia. Raz w roku opracowuje on zbiorcze wyniki badań, które są następnie przekazywane na poziom ogólnouczelniany tj. do Komisji Senackiej ds. Kształcenia. Przygotowane przez Zespół programowy zmiany w programie studiów lub nowe programy studiów, po uprzednim pozytywnym zaopiniowaniu przez Radę dydaktyczną i Samorząd Studencki, przekazywane są Rektorowi za pośrednictwem Dziekana. Senat podejmuje stosowną uchwałę po uprzednim pozytywnym zaopiniowaniu projektu przez Komisję Senacką ds. Kształcenia. Projektowanie, dokonywanie zmian i zatwierdzanie nowych programów studiów dokonywane jest w sposób formalny. Wytyczne dotyczące projektowania programów studiów w Jednostce zostały określone w wewnętrznych aktach prawnych. W okresie minionych trzech lat dokonano szeregu zmian w programie studiów na wizytowanym kierunku studiów. W trosce o stały rozwój umiejętności i poszerzanie wiedzy studentów na studiach I stopnia: zwiększono liczbę godzin dla zajęć z kształcenia słuchu, wprowadzono nowe zajęcia takie jak: *historia kultury klasycyzmu i romantyzmu, propedeutykę muzyki klasycyzmu i romantyzmu*. Na studiach II stopnia: zmodyfikowano treści kształcenia dla zajęć z *solfeżu* zmieniając jednocześnie ich nazwę na kształcenie słuchu, wprowadzono do wyboru przez studentów naukę gry na jednym z następujących instrumentów: fortepian, flet prosty, flet poprzeczny, gitara, akordeon, harfa. Ponadto w związku z wejściem w życie nowych przepisów dotyczących standardów kształcenia nauczycieli dokonano szeregu zmian w wymiarze godzin zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela.

Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki miarodajnych źródeł oraz wiarygodnych danych i informacji. Zgodność stosowanych metod kształcenia i treści programowych weryfikuje Zespół programowy kierunku. Monitorowanie osiągnięcia efektów uczenia się opiera się na: ocenach studentów, uzyskanych podczas sesji egzaminacyjnych, wynikach ankiet studenckich oceniających zajęcia, analizie wniosków wynikających z hospitacji zajęć. Poczynając od 14.01.2021 obowiązki monitorowania procesu dyplomowania, w tym ocenę jakości prac dyplomowych oraz recenzji przejął Zespół ds. Oceny Jakości Prac Dyplomowych, powoływany przez Dziekana. Zespół w każdym roku ocenia minimum 5% losowo wybranych prac już gotowych, powstałych na danym kierunku. Na podstawie wniosków z analizy oceny jakości prac dyplomowych oraz recenzji Dziekan formułuje uwagi

i rekomendacje dla promotorów i recenzentów. W związku z sytuacją pandemiczną z inicjatywy Prorektora ds. Studenckich i Kształcenia wprowadzono od semestru letniego 2019/2020 Ankiętę Oceny Nauki Zdalnej. Wyniki badań potwierdziły w sposób jednoznaczny preferowaną przez studentów tradycyjną formę kształcenia zwłaszcza w odniesieniu do zajęć praktycznych. W systematycznej ocenie programu studiów biorą udział nie tylko interesariusze wewnętrzni, ale również zewnętrzni. Raz w roku odbywa się spotkanie z przedstawicielami placówek oświatowych i kulturalnych oraz absolwentami Instytutu Muzyki, a ich uwagi i sugestie są analizowane i uwzględniane w doskonaleniu programu studiów. Ponadto absolwenci poddawani są badaniom ankietowym, dzięki którym Jednostka zbiera opinie na temat stopnia przydatności w pracy zawodowej wiedzy i umiejętności zdobytych podczas studiów. Badaniem losów zawodowych absolwentów zajmuje się Biuro Karier, a wyniki badań omawiane są w ramach prac wspomnianej wyżej Komisji Senackiej ds. Kształcenia. Jednostka w raporcie samooceny wspomina o działaniach Polskiej Komisji Akredytacyjnej i dokonywanych przez nią akredytacjach na Uniwersytecie Rzeszowskim, jako jedynej formie wykorzystania ocen zewnętrznych. Ocena formalna polityki jakości Jednostki, w tym Instytutu Muzyki nie budzi zastrzeżeń. Wątpliwości dotyczą jednak efektywności całego systemu zajmującego się polityką jakości. W przypadku znaczących zmian programowych na wizytowanym kierunku studiów, polegających na wprowadzeniu różnych ścieżek kształcenia dla studiów I i II stopnia, zabrakło całościowego spojrzenia (poczynając od koncepcji kształcenia, poprzez efekty uczenia się, aż po sylabusy zajęć) tym samym nie przeprowadzono koniecznych zmian systemowych. Rekomenduje się większą staranność i systemową analizę programu studiów i efektów uczenia się w przypadku dokonywania znaczących zmian (np. związanych z uruchomieniem nowych ścieżek kształcenia).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Ocena formalna polityki jakości Jednostki, w tym Instytutu Muzyki nie budzi zastrzeżeń. Kompetencje i zakres odpowiedzialności osób oraz zespołów, które sprawują nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów zostały określone w sposób przejrzysty. Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki miarodajnych źródeł oraz wiarygodnych danych i informacji. W ocenie programu studiów biorą również udział studenci, interesariusze zewnętrzni oraz absolwenci. Wątpliwości dotyczą kwestii merytorycznych. W przypadku znaczących zmian programowych na ocenianym kierunku studiów, polegających na wprowadzeniu różnych ścieżek kształcenia dla studiów I i II stopnia, zabrakło całościowego spojrzenia (poczynając od koncepcji kształcenia, poprzez efekty uczenia się, aż po sylabusy zajęć), tym samym nie przeprowadzono koniecznych zmian systemowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Polska Komisja Akredytacyjna po raz czwarty oceniała jakość kształcenia na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej prowadzonym na Uniwersytecie Rzeszowskim. Poprzednio dokonano oceny w roku akademickim 2015/2016, przyznając ocenę pozytywną. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nie sformułowało w uzasadnieniu wymienionej uchwały zaleceń o charakterze naprawczym. W raporcie z wizytacji sformułowano natomiast następujące zalecenia:

1. Zaleca się właściwą obsadę w zakresie przedmiotów: organy oraz akompaniament z czytaniem a vista. Wskazane uchybienia formalno-merytoryczne mają charakter marginalny.
2. Zaleca się intensyfikację wzajemnej międzynarodowej wymiany studentów w ramach pobytów długoterminowych (np. jeden semestr).

Powyższe zalecenia zostały zrealizowane poprzez korektę obsady zajęć dydaktycznych we wskazanym zakresie. Wprowadzono także różnorodne inicjatywy (o których szerzej w opisie kryt. 6) zapewniające intensyfikację umiędzynarodowienia kierunku.